

Domoljub

Ljubljani, 1. julija 1937

Celo 50 • Stev. 26

Prvi člani naše Kmet. zbornice

Dne 27. junija 1937 so bile volitve v Kmetijsko zbornico. Postavljenih je bilo 29 kandidatih list, od katerih je pripadalo 28 stranki JRZ, 1 pa opozicija. Volilnih upravičencev je bilo 1250, od katerih se je udeležilo volitev 1072 ali 86 odstotkov. Liste JRZ so dobile skupno 1055 glasov ali 98 odstotkov, opozicija pa 17 glasov ali 2 odstotka. Za svetovalce Kmetijske zbornice so bili izvoljeni naslednji:

1. Brežice: Bogovič Alojzij, Loče 10 p. Dobrova, nam. Cerjak Janez, Pesje 9 p. Videm ob Savi.

2. Celje: Turnšek Pongrac, Breg p. Polzela, nam. Rebov Martin, Cret 9 p. Teharje.

3. Crnomelj: Nemanic Josip, Zelebej p. Melika, nam. Grahek Janez, Petrova vas.

4. D. Lendava: Lebar Jožef, Kapca p. Dol. Lendava, nam. Horvat Anton, Zižki p. Crenovci.

5. Dravograd: Kotnik Beno, Podkraj p. Guhani, nam. Dobnik Aleš, Sv. Primož p. Muta.

6. Gorazd grad: Stebiovnik Martin, Smartno ob Paki, nam. Tesovnik Josip, Savina 47 p. Ljubno.

7. Kamnik: Štrcin Janez, Kaplja vas p. Komenda, nam. Poznič Jože, Gradišče p. Lukovica.

8. Kočevje: Rigler Ivan, Praproče p. Ortenek, nam. Marolt Franc, Breg p. Stara cerkev.

9. Konjice: Kuk Anton, Zg. Pristova 1 p. Konjice, nam. Orož Jurij, Zreče 60.

10. Kranj: Brodar Janez, Hrastje p. Kranj, nam. Ovsenik Janez, Predoslje p. Kranj.

11. Krško: Marinšek Anton, Župeča vas, nam. Vide Franc, Zvalovo.

12. Laško: Deželak Matevž, Lože 8 p. M. Gradec, nam. Orožen Martin, Turje 7 p. Dol. Hrastnik.

13. Litija: Pevec Ignacij, Št. Vid pri Stični, nam. Strman Alojzij, Kostrevnica p. Smartno pri Litiji.

14. Ljutomer: Rajh Jakob, Ljutomer, nam. Vrečar Ciril, Ščavnica 35 p. G. Radgona.

15. Ljubljana: Kržmanc Anton, Bevke 12 p. Vrhnička, nam. Keber Ivan, D. Mar. v Polju.

16. Logatec: Potočnik Ivan, Dobračeva 8 p. Ziri, nam. Lovko Janez, Cerknica.

17. Maribor d. breg: Koban Franc, Zg. Polskava p. Pragersko, nam. Marin Peter, Limbuš.

18. Maribor l. breg: Spindler Jože, Sv. Ana v Slov. gor., nam. Šparl Franc, Jarenina.

19. Murska Sobota, Kūhar Štefan, M. Sobota, nam. Zižko Janez.

20. Novo mesto: Brulo Franc, Hrušica 11 p. Stopiče, nam. Pust Jože, Vrh 7 p. Trebnje.

21. Ptuj: Prelog Franc, Zagorje p. Sv. Margjete pri Ptuj, nam. Stamberger Janko, Središče ob Dravi.

22. Radovljica: Jan Jako, Podhom p. Gorje, nam. Rozman Jakob, Boh. Bistrica.

23. Slovenjgradec: Sevcnikar Stanko, Zabrdo p. Velenje, nam. Hribernik Franc, Legen p. Slovenjgradec.

24. Škofja Loka: Megušar Matija, Selca nad Škofjo Loko, nam. Kalaš Matevž, Pevno pri Škofji Loki.

25. Šmarje pri Jelšah: Turk Ivan, Belo p. Smartno pri Jelšah, nam. Počivavšek Josip.

Volitve so bile opravljene v popolnem redu ter brez nemira. Vsi izvoljeni svetovalci Kmetijskih zbornic pripadajo stranki JRZ.

Delo poslancev

To je precej razvidno že iz tega, kar smo povedali v naših prejšnjih člankih. Če bi hoteli delo in dolžnosti poslancev na kratko združiti, potem moramo vedeti, da so poslanci: 1. mandatorji stranke, 2. zastopniki svojih okrajev.

Politične stranke so nujno orodje demokracije in brez njih je parlamentarno življenje nemogoče. Vsak poslanec velja navadno le toliko, kolikor velja njegova stranka. Ker daje poslancu pravo moč šele stranka, je samo ob sebi umetno, da je dolžan predvsem sodelovati pri izvrševanju dolžnosti, ki jih ima stranka napram vsemu narodu.

Poslanci ene stranke so v narodni skupščini združeni v skupni klub, ki vodi vso po-

litiko stranke. Danes imamo tako zvane vsehdržavne stranke in v klubu JRZ so združeni n. pr. JRZ poslanci iz vse države. Ker pa vodstvo tega kluba ne more poznati podrobnih vprašanj vseh pokrajin v državi, bi morali tvoriti n. pr. slovenski poslanci JRZ že v okviru skupnega kluba JRZ posebno trdno skupino, ki bi morala skrbeti za vse občešlovenske zadeve.

V tej slovenski skupini JRZ kluba bi morale biti potem porazdeljene med posamezne poslance določene vloge, tako da bi par poslancev skrbelo za vsa slovenska kulturna vprašanja, drugi par za socialna, tretji par za kmetijske zadeve itd. V to svrhu morajo dotični poslanci stati seveda v stalnem stiku z

vsemi tozadevnimi činitelji v Sloveniji, na drugi strani s pristojnimi ministri v Belgradu in na tretji strani pa s političnimi činitelji v središčih. Nova ljubljanska bolnišnica je tako važna vseslovenska narodna zadeva, da bi morali biti določeni nekateri poslanci, ki bi imeli skrb in predvsem s to zadevo, ki bi stali v stalnem stiku z upraviteljem bolnišnice, z zdravniškim društvom, z bansko upravo, ministrom za narodno zdravje, finančnim ministrom in predsedstvom skupnega JRZ kluba ter bi dregali, pritiskali in doganjali zadevo toliko časa naprej, dokler bi to prevažno vprašanje ne bilo rešeno. Isto in enako velja n. pr. za belokranjsko železnico, za slovensko univerzo, za likvidnost naših zadrug, za nastavitve novih učnih oseb, za žalostno stanje naših železnic itd. itd. In kar velja za vladne poslance, velja prav tako za opozicijske. Toda kaj vidimo danes? Celo poslanci, ki pripadajo isti stranki, so razbiti, vsak »dela« na svojo pest, kar pač ve in zna, za velika občešlovenska vprašanja pa ni organizirane borbe.

Drugi delokrog poslancev je skrb za korigirati volilnega okraja. Da bi ohranili za prihodnje volitve naklonjenost svojih volivcev, je jasno, da se skuša omejevati vsak poslanec predvsem na ta delokrog. Čeprav — kakor smo že poudarjali — bi ta nikakor ne smel biti prvi, je vsekakor tudi prav važen, saj ima vsak okraj celo vrsto čisto svojih lastnih potreb na vseh poljih. Jasno je, da se mora zavzemati za te posebne zadeve, ki se tičejo le dotičnega okraja, predvsem domači poslanec, v slučaju potrebe so pa seveda dolžni podpreti ga tudi sosedni tovariši. Toda, tudi v tem pogledu poslanci kraj radi bolj skrbje za kake osebne intervencije kot za okraj kot tak.

To je tudi razumljivo, kajti to delo zahteva od poslancev velike pridnosti in vztrajnosti in čim več dobrih osebnih zvez na vseh pristojnih mestih. A ravno tu je največja hiba poslancev že izza vojne sem. Kakor smo že parkrat poudarili, sede poslanci vse preveč doma ter prihajajo v Belgrad le, kadar je to neobhodno potrebno, da se potem zopet s prvim vlakom odpeljejo. Dalje velika večina poslancev tudi prav nič ne pozna ne naše zakonodaje in ne upravnega sistema, da bi sploh vedeli, kako in kje je treba kako vprašanje prijeti, da bi ga mogli tudi uspešno rešiti in tretjič nimajo zaradi nepoznanja ljudi, jezika, miselnosti itd. itd. v centrali skoro prav nobenih neobhodno potrebnih zvez, da bi svoje naloge sploh mogli uspešno izvrševati, kajti s kričanjem po shodih je pač mogoče doseči burno ploskanje, zgrajen pa s tem ni bil še niti en meter ceste.

Sele v zadnji vrsti spadajo potem v delokrog poslancev tudi intervencije za posameznike. Za posameznika je upravičen poslanec prositi le tedaj, kadar gre za res pravično stvar,

Slovenski možje in fantje v Celju

V svečanem razpoloženju je sprejelo naše lepo mesto Celje številne množice, ki so prihitele od vseh krajev na slavnostne dni, ko je tu prirejen velik tabor slovenskih fantov in mož. Mesto je bilo vse v zelenju in zastavah. V ponedeljek popoldne so se množice začele naravnost valiti od vseh strani. Organizacija prireditelj je bila izvedena izredno in se je po skrbnih pripravah veličastni tabor vršil v najlepšem redu. Popolni poudarek veličastnosti je prireditelj pa so dale številne narodne noče, ki so prispete akoro iz vseh krajev Slovenije.

Tekmovanja

Pred slavnostno prireditvijo so bile v nedeljo popoldne kot uvod telovadne in športne tekme, ki se jih je udeležilo okoli 200 dobro pripravljenih telovadcev, kjer so tekmovali posamezne ekipe. Rezultati so bili dokaj zadovoljivi. Le spričo dejstva, da so morali naši telovadci v prejšnjih letih toliko časa prirejati mirovati. Pokazali se je na vseh tekmovalcih železna disciplina in veliko veselje, da se spet lahko udeležujejo.

Isid tekem v stikem oddelku.

Fantovski odsek Vodice 311.50;
Fantovski odsek Ječica 310.50;
Fantovski odsek St. Vid nad Ljubljano 308;
Fantovski odsek Domžale 291.50.

Zaradi popolne slike podajamo rezultate tekem med posamezniki v orodni telovadbi in lahki atletiki:

Legan Jože, Jesenice, 48.75;
Varšek Ivan, Ljubljana, 47;
Zupančič Jože, Sv. Jurij ob Taboru.

Zanimiva je bila tekma v orodni telovadbi. Kakor v vrhunskih vajah v orodni telovadbi, so morali pokazati svoje zmoglosti v lahki atletiki. Lepi so tudi uspehi, ki so jih dosegli naši lahkoatletci. Ob pol šestih je bila nato še tekma fantovskih odsekov Prosvetne zveze v odbojki. Zmagal je fantovski odsek od Dev. Mar. v Polju, drugi je bil akademski odsek iz Ljubljane, tretji pa fantovski odsek od Sv. Jakoba pri Ljubljani.

Akademija

Za osmo uro zvečer je bila napovedana slavnostna akademija v celjskem mestnem gledališču. Ze davno prej so bile za to prireditelj vse vetopnice razprodane. Veliko navdušenje je vnelo med ljudstvom, ker se je pripeljal na akademijo sivozlati nadškof dr. A. B. Jeglič. Akademije so se udeležili tudi odlični zastopniki vsega celjskega javnega življenja in odlični predstavniki od drugod. Poseben poudarek je dala tem celjankin slavnostim tudi na vzročnost g. dr. Mihe Kreka.

Za uvod akademije je godba zaigrala državno himno. Pričela se je nato simbolična igra, iz ka-

oziroma da se preprečijo ali popravijo očitne krivice. Toda kaj doživljamo? Dočim čaka na stotine potrebnejših, starejših in vrednejših na službo, skuajajo posamezni poslanci vtihotapljati v službe sinove in hčere svojih bogatih prijateljev, kar mora ubijati pri ljudstvu vero v pravico, zlasti ker širše množice navadno ne vedo, kako je prišel ta ali oni do dobre javne službe. Takemu početju svojih poslancev bi morale napraviti ljudstvo v svojem lastnem interesu energičen konec.

Končno naj omenimo še en prevažen delokrog poslancev, ki ga ljudstvo navadno sploh ne vidi. Najvažnejše delo se namreč nikakor ne vrši pri sejah narodne skupščine, temveč v odborih, kajti tam se podrobno pretreajo vsi zakonski načrti, dočim gre potem v skupščini le za izglasovanje ter je tam govorčenje bolj ali manj — govorjenje skozi okno. V tako važnih odborih se pa more uveljaviti le tisti poslanec, ki res kaj zna ter z dokazi svoje tovariše prepriča o škodljivosti kake namere, obenem

tere se više silno brepenenje našega naroda po svobodi in uresničenje tega njegovega večnega ideala. Prikazuje tako tudi dobo, v kateri se je naša mladina spet neovirano mogla okieniti našel, za katerimi je vedno stremel vsak, kdor je mislil in čutil po slovensko.

Sledil je nastop telovadcev v novih krojih, ki so izvajali v simboličnih vajah ob igranju himne »Naprej zastava slave« simbolične slike. Nastop teh telovadcev je zopet vzbudil nepopisno navdušenje med občinstvom. Naravnost ganljive so bile zatem simbolične vaje, ki so jih izvajali fantje ob zvokih krasne koroske pesmi »Mav čez izaroc in himne« »Lepa naša domovina«. Navdušeno je občinstvo pozdravilo naše najmlajše mladce, ki so nastopili tudi v novih lepih krojih in s svojimi vajami dali duška svoji svobodni razgibanosti in svoji trdni volji, ki nam vsem daje vero v lepšo bodočnost.

Gledalcem je kar sapa zastajala, ko so gledali zarem naravnost vratotomne orodne vaje, ki so jih izvajali naši stari telovadci, ki so za svoje velike uspehe na tem področju želi nekoč že dokaj uspešno tudi v inozemstvu.

Vihar odobravanja pa je šel sledilji krasen govor predsednika Podzveze fantovskih odsekov v Celju g. Mirka Bitesca, ki je poudarjal pravi pomen celjskih slavnosti, ki so že sami na sebi potrdilo naše neomajne zvestobe in trdnosti, kajti vsakemu

Glavne slavnosti

Dva nad vse uspela dneva tabora slovenskih fantov in mož sta nedvoumno pokazala, kako zvest je slovenski rod svojemu narodu in svoji veri. Mladina je po dolgih letih spet smela stopiti na plan v urejene vrste, kot bi hotela sa najbolj dostojen način protestirati proti krivicam, ki so se nad njo zgodile. Mladina je dežele, s kmetov, se je odtrgala od dela in pohitela v Celje in se pridružila vrstam izobražencev, ki so svojemuz narodu ostali zvesti. Celjski mladeni so bili manifestacija čutenja slovenske mladine, njene prožne sile in najodpornosti odgovor vsem tistim, ki so jo bili v obzir.

Jutranji vlaki so od vseh strani, iz bližnje in daljnje okolice Celja pripeljali nove množice. Mestne ulice so bile že od zgodnjih jutranjih ur polne gostev, takih, ki so že dva dni merili v prijateljski tekmi svoje moči na zelenem polju in takih, ki so prišli pomnožit število tistih, ki se ne beže stopiti pred javnost za svoje slovenske in katoliške.

Sprevod

Ob pol devetih so se celjake ulice napolnile. Iz Glazije so se točno ob napovedanem času začele valiti urejene vrste fantov in mož. Na čelu spreveda je šelah gorenski fant v narodni noši in nosil visoko dvignjeno zastavo v državnih barvah. Takoj za njim so se svrstili drugi konjeniki, ka-

pa s svojo spretnostjo pridobi tudi večino za svoje predloge.

Tudi v tem pogledu je Slovenija doslej že grešila, ker je pogosto pošiljala v Belgrad »poslance«, ki niso znali sestaviti niti najenostavnejšega govora, temveč so jim ga sestavljali drugi. Ker so taki »poslanci« seveda nerabni za najvažnejše skupščinsko delo, leži potem to na majhni peščici res sposobnih, ki so pa potem tudi tako preobremenjeni z delom, da svojih dolžnosti pri najboljši volji vršiti ne morejo. A ravno tega resničnega ustvarjajočega dela širše množice ne vidijo in ne poznajo.

Ze sam ta kratek pregled nam torej kaže obširni in nad vse hvaležni delokrog poslancev, katerega uspehi so pa seveda popolnoma odvisni od pridonosti in sposobnosti poslancev samih. Kakšni prihajajo v Belgrad, je pa popolnoma odvisno od — volivcev samih, zato je izbira dobrih kandidatov naravnost usodna za posamezne okraje in za ves narod.

trezno mislečemu človeku so popoln dokaz, da je naš slovenski rod neupogljiv, kadar gre za njegova načela, ki jih hoče neomajno braniti, kakor jih je prejel, izročiti poznejšim rodovom. Veličastni tabor v Celju naj velja kot opusorilo vsem sovratnim silam, da hoče naš narod mir in napredek.

Baklada

Ko je legel mrak na celjsko okolico, so zagoreli z bližnjih gričev veličastni krosvi. Najslabjeji je bil ognjeni steber, ki je šinil v zrak na starem celjskem gradu. Mesto smo je bilo slavnostno razsvetljeno in okrašeno. Vsebu je ostala ta slika, ko se je pomikal veličastni sprevod, ki je krenil ob pol 10 zvečer od Glazije proti mestu. Na oknih, kjer je bil sprevod, so goreli lampjionski, številne množice so navdušeno vzklikale kralju Petru, kmetu namestniku Pavlu, ministru dr. Korotcu in čilim slovenskim fantom, ki utirajo nova pota. Pred opatijo je sedel sivozlati nadškof dr. Jeglič, ki je ginjen opazoval vso ta nepopisni sprevod. Vsa množica se je zgrnila okoli Slomškovega trga pred opatijo, kjer je začela gromka pesem »V Gorenjsko oziram se...« Med tem je prispel na kraj veličastne podokodne drug sprevod, v katerem so korakali oni, ki so se udeležili akademije v gledališču. Vsa množica je znova vzvalovala. Voditelji celjskega tabora so pozdravili nadškofa dr. Jegliča, se mu zahvalili za njegovo borbo in za njegovo veliko zvestobo, ki je je vse svoje življenje v najpopolnejši meri izkazoval vsemu slovenskemu narodu in ga tolažil v boriških urah.

Ob krepkih zvokih godbe je sprevod znova krenil nazaj na Glazijo, kjer se je zaključil v najlepšem redu.

Terih dva sta nosila državne zastave. Množice ljudstva na ulicah so navdušeno pozdravljale naše kmetčke fante. Iz hiš se je začelo vsipati cvetje. Godba Prosvetnega društva iz Kenje je stopala pred dolgo vrsto fantov-kolesarjev, ki jih je pritekelo v Celje okrog 400. Okrasili so kolesa z cvetjem in zastavicami, mnogi pa so s trakovi v dr. barvah prepletili svoja kolesa. Za temi fanti so v stražnim vrstah tesno svrstili zastavonoše, ki so nosili 34 zastav prosvetnih društev in veliko drž. zastavo. Končaj so se odmaknili naprej, že so pod veliko državno zastavo prihajali slovenski fantje v novih uniformah. Po dolgih dolgih letih so naši fantje spet smeli obleči uniforme. V Celju so se s njimi pojavili prvokrat. Dvanajst zastav so prinesli s seboj. Na čelu dolge vrste uniformiranih fantov je stopalo vodstvo fantovskih odsekov s dr. Stanislavom Žitkom na čelu.

In spet so bile narodne noče, ki so naredile silko še psterjšo. Dva majčkana otročička, fantek in deklica, sta kar samozavestno stopala pred njimi. Nad vsemi pa je kraljeval širokokrajen klubok be-hinjskega pastirja v velikih in debelih coklah, s zakrivljeno pastirsko palico v roki. In zdaj se je utrgala reka fantov in mož iz okolice Celja. Reka je bila nepregledna. Stopali so telovadci, za njimi fantje, ki so vse oblekli belé arajce in si zavezali modre kravate, pa spot dolga vrsta mladih fantov. Vrata se je stekala za vrata, vil se je sprevod, kakršnega Celje že slepa ni videlo. Večje število med je zaključilo sprevod.

Zborovanje

Ogromne množice udeležencev tabora slovenskih fantov in mož so se stisnile na širok prostor pred občinsko hišo na Prešernovi ulici. Kakor so bile skoro vse hiše okrašene z državnimi zastavicami in je raz zidove viselo platen zelenje, tako so bile še bolj okrašene vse hiše na Prešernovi ulici. P.očelje občinske hiše je bilo kar prekrito s cveticami in zelenjem. Ob steni cerkve je bil postavljen oltar in ob njem govorniški oder. Na balkonu občinske hiše pa so bili pripravljene se-deži za visoke goste.

Pod vodstvom glavnega reditelja g. Goloba so se v najlepšem redu vrstili udeleženci spreveda na trg. Trg se je napolnil. Ta hip pa so se je začeli navdušeni vzklikati. Prispel je minister za celjske slovenske fante dr. Miha Krek v uniformi slovenskih narodni noši. V spremstvu g. soprega v gorenski narodni noši. Takoj za njim so prihajali ostali častni gostje: ljubljanski župan dr. Adlešič z g. soprogom, predsednik Prosvetne zveze dr. Fran Lukman, ministar g. Vesenjak, celjski župan g. Mihečič, mariborski podžupan g. Zebot, celjski podžupan g.

Micka je napravila madež na prtu.

„Tako naravno to ni — madeži od kave bi morali popolnoma izginiti!“

Vzeti moramo le dobro **SCHICHTOVO**

MILO „JELEN“

pa se odpravijo brez fruaa tudi največji madeži!“

Siermecki. Kmalu za njimi se je pripeljal burno pozdravljen nadškof dr. Jeglič. Tik preden se je začelo slovesno cerkveno opravilo pa se je pripeljal voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec v spremstvu bana dr. M. Natlačena. Množica je svojega voditelja pozdravila na najkdojnejši način. V zrak se je dvignilo desetisoč rok in ročci so mahali voditelju v pozdrav. Na častno tribuno so prispeli še predsednik apelacije g. dr. Golja z g. soprogo, ga. Natlačenova, celjski okrajni natebnik dr. Zobec.

Mariboraki škof g. dr. Tomažič je nato ob asistenci številne duhovščine bral slovesno sv. mašo, a pred pričetkom je imel na slovenske fante in moše krasen nagovor, v katerem jih je spominjal na svetle zglede iz zgodovine katoliške Cerkve in pokazal na vzornike, ki naj jim slovenska mladina v vsaj življenjski poti sledi. Po končani službi božji je predsednik pripravljalnega odbora za prireditve tabora, g. prof. Bitense otvoril fantovsko zborovanje. Prvemu je dal beseda profesorju Janku Preskerju, ki je govoril »O virih naše moči«.

Za njim je stopil na govorniški oder predsednik fantovskih odsekov g. Stanislav Žitko iz Ljubljane:

O socialnih nalogah je govoril prof. Hanželič iz Celja. In ko je stopil na govorniški oder pokrovitelj tabora nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, je na prostranem trgu zagrmelo navdušenja sivolase- nu nadpastirju in neodjenljivemu Slovencu.

Nadškof Jeglič govori

Danes je za Celje velik dan, saj je tu zbrana tako velika množica pogumnih mož in fantov.

Živimo v velikih tasi! Naš čas je velik, ker dela veliko hudobijo. Kako strašno se je hudobija razpala na vseh straneh. Države same jo podpirajo, saj že po šolah uče otroke, da je treba odstraniti vse, kar spominja na Boga. Res, hudobija našega časa je velika.

Velik je naš čas, ker dela mučenike. Povsod zahteva od mnogih, da dajo v najhujšem trpljenju življenje za našo vero. Koliko so jih že usmrtili ob najstrašnejših mučenjih, prav kakor v prvih dobah krščanstva.

Velik pa je tudi naš čas po velikih možeh. Imamo papeže, ki so nam v teh dobah dali za- beseljive smernice, po katerih se more naše ljud- stvo ubraniti pred nastopajočo hudobijo. Zato bo- mo te smernice, mošje in fantje, proučovali in utill ljudstvo, kako se je treba po njih ravhati.

Morda bomo imeli še hujše čase. Hudobija bo le rasla, to vidimo od leta do leta. Tudi pri nas na Slovenskem je že začela s svojim groznim de- lom. Upam pa, da vas, možje in fantje, ta hudobija ne bo niti zapeljala niti uplašila, ampak da se boste s vso krepostjo upri. njenemu prodiranju. Če danes molijo za sv. Cerkev, da bi jo Bog ob- varoval pred preganjalci, te molitve ne morejo biti zastoj.

Satan ima že svojo fronto, pa ima tudi Kristus svojo fronto. Toliko pogumne mladine, toliko mož in vseh vrst, ki ste tu zbrani, to je Kristusova fronta. V kako obilnem številu je ta množica dan- es ajutra pristopala k svetemu obhajilu. Že na svharističnem kongresu so bili ponovno postaviljo-

ni temelji, na katerih moremo zrasti v močno ar- mado, ki se bo uspešno upri hudobnim silam. Bog sicer dolge pusti, zato da nas do dna pre- izkusi, ali smo Njegovi ali ne.

Mi smo se Njemu pridružili in bode pri Njem vedno ostali in vedno molili, naj sv. Mihael pahne

v peklenško brezno satanove sile. Dršimo krstas obijuba. Mi smo otroci božji, verujemo, da so je Kristus za nas reševati.

Zvesti bomo ostali Katoliški cerkvi, zaradi nje- nega večnega ustanovitelja, zaradi njenih nauk, ki nas edini morejo obvarovati pogube. Hujše časa moramo od slovenskega naroda odpahnuti, kolikor mogoče daleč proč, zato se moramo beriti že sedaj. Bog Stvarnik, Bog Odrešenik in Sveta Cerkev, to so stebri našega delovanja in neusahljivi viri naših moči. Zvesti bomo ostali, pa naj pride nad nas karkoli. Po robu se moramo postaviti prodhodnim silam, da se bomo isogubili njihovim strahotam. Tako bomo veliki dočakali velike čase. Zato pa zahtevamo: »Povsod Bogati«

Z zborovanja so bile ob navdušenem prisrje- vanju množice poslane vdanostne brzozjavke kralju Petru II. in knezu-namostniku Pavlu.

Telovadba

Ob štirih popoldne je bil na Glaziji nastop slo- venske mladine. Za dve uri poprej so se tisoči zbi- rali, da po dolgih letih spet vidijo naše fante. Pred pričetkom se je prvi pripeljal minister dr. Miha Krek s svojo soprogo, kmalu za njim drugi častni gostje, ter župani Ljubljane, Celja in Maribora. Ko se je pa pripeljal minister dr. Anton Korošec, se je množica spet razgibala in kar naprej klicala svojemu voditelju. Prav tako je nič manj navdušeno pozdravila prihod kraljevega zastopnika, koman- danta celje garnizije, ki je prispel v spremstvu dveh višjih oficirjev. Vsa množica je zaorila z vzklikom našemu kralju in jugoslovanski vojski.

Slovenski vladika Jeglič govori

Množice pozdravljajo voditelje pri slavnostnem zborovanju

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Naš kralj Peter II. je prišel na Bled, kjer ostane čez poletne počitnice.

d Škofijski letopis. Za škofijskega duhovnega svetnika je bil imenovan Jožef Podlipnik, župnik na Selih pri Šumberku. — Umeščen je bil Franc Presetnik, kaplan v Dobrepoljah, dne 27. aprila 1937 na podeljeno mu župnijo Stari trg pri Ložu. — Podeljeni sta bili župniji: Ivan Francu Smitu, žup. upravitelju na St. Urški gori, in Skocijan pri Mokronogu Ignaciju Škoda, žup. upravitelju na Krki. — Imenovana sta bila za ekskurendo-upravitelja: Jožef Hartman, župnik v Križah, za župnijo Duplje, in Avgust Schauer, župnik v Koprivniku pri Kočevju, za župnijo Nemška Loka.

d 70 let je dopolnil Vekoslav Trtnik uradnik Okrož. urada za zavarov. delavcev.

DOMAČE NOVICE

d Dekanski tabor Marijinih vrteev je bil ono nedeljo na Vrhniki. Prišlo je nad 1600 otrok. V slavnostnem govoru je g. dekan Kete navduševal mladino, kakor tudi mnoge navzoče starše za lepo in neustrašeno življenje po vzoru Marijinem.

d Protikomunistična razstava je bila skozi ves teden nameščena v ljubljanskem Akademskem domu. Na pobudo vojaških oblasti bo protikomunistična razstava ostala še tri dni v Ljubljani, in sicer v treh ljubljanskih vojašnicah po en dan, da jo bodo mogli obiskati in se z bogatim razstavnim gradivom seznaniti tudi vojniki ljubljanske posadke. Iz Ljubljane bodo prireditelji z razstavo obiskali še Jesenice, Kranj, Trzin, Kamnik in Trbovlje.

d Vidov dan. Vidov dan dne 28. junija smo tudi v Sloveniji praznovali. Ta dan obhajamo obletnico velike srbske žaloigre na Kosovem polju, ko je srbski narod izgubil v odločilni bitki svojo svobodo in njene branilce. Toda ta dan, ki naj bi pomenil konec srbskega naroda, je po neumljivi božji volji postal nekaj drugega. Postal je velika luč, ki je svetila stoletja dolgo v vsej dobi sužnosti ter srbskemu ljudstvu klicala v spomin veliko nalogo, ki ga čaka maščevati poraz na Kosovem polju in spet doseči svobodo in samostojnost. Vidov dan je postal simbol srbskega boja za osvobodjenje in postal tako velik narodni praznik ne le srbskemu narodu, marveč tudi obema bratoma, ki sta po zedinjenju stopila v državno sožitje z njim. Zvestost bratstva se kaže in čuti najmočneje v sponini na prestano trpljenje v boju za isti cilj. Zato je Vidov dan postal tudi praznik jugoslovanskega bratstva in ga v tem znamenju praznujemo.

d Katoličani, bodimo žaježli! Ono noč so zaslišali v Mengšu silen pok. Od podobnih dogodkov prestrašeni, so šli takoj gledat evharistični križ. Od daleč jih je tolažila misel, da ni hudega; ker je še stal. Toda ko so šli proti njemu, so kmalu pod hribom srečali prve kosce obstreljenega križa. In ko so prišli k njemu, so videli, da je dober meter nad cementno podlago zavrtan kakih 25 cm globoko. Pod križem so ležali ostanki dinamitne vrvice, ki jo je nekdo položil v luknjo, da bi vrgla križ. Pa je ostal pokonci, le spodnji

del je zelo raztrgan. Izvedenci, ki so videli ostanke navrtanega lesa, so ugotovili, da je bilo vrtano z mizarским orodjem (Zenterbohrerjem). Pod križem je bila dobro spoznatna večja stopinja moškega nakovanega čevlja; že zjutraj so prišli orožniki in začeli s preiskavo. Ljudje so potrli. Toda vse to naj nas vzpodbuja k še večji čuječnosti v boju za naše najdražje svetinje.

d Stotisoč hrvatskih podpisov za Jezusov grob. V septembru bodo v Jeruzalemu v Palestini posvetili hrvatski oltar v čast bl. Nikole Tavliča. Oltar posveti zagrebški nadškof, pomočnik dr. Alojzij Stepinac, ki odide v ta namen v Sveto deželo z večjim številom hrvatskih romarjev. Sedaj zbira Hrvati podpise, da dokažejo s tem ljubezen hrvatskega naroda do Kristusa in Cerkve. Cele lepo vezane knjige podpisov hočejo odnesti s seboj v Jeruzalem in jih spraviti v hrvatskem oltarju.

d Kjer ni strahu božjega. Dolga leta je občino goljufal občinski tajnik v Senti ob reki Tisi v donavski banovini. Nedavno so odkrili njegove spletnike, ki so znašale kar tri milijone in pol. Cmu pa je razkritje prišlo v javnost, so se začele vrstiti prijave. Preiskava je do danes ugotovila, da je tajnik Malolugarski poneveril nič manj kakor sedem milijonov. Pomagali so mu pri delu še občinski blagajnik, podtajnik in pa občinski ekaekutor. Komisija, ki preiskuje vse poslovanje občinskih uradnikov, dela že nekaj mesecev in le polagoma odkriva vse poneverbe.

d Pri težki stiski, napetosti, glavobolu zaradi zaprtja, očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« greнке vode prebavne organe »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže in jo imajo za dobro.

Reg. po min. sod. pol. in nar. zdr. št. br. 19483. št. v. št.

d Kako se sagriženi. Spor nemške države s katoliško cerkvijo ima svoj vpliv tudi na film, ki ga Nemeč izdelujejo sedaj v Dalmaciji. Pri »Koraljski princesici« (tako se film imenuje), je bilo tudi nekaj prizorov cerkvenih obredov, tako poroke in blagoslovljenje loveev na korale. Zaradi sporov Reicha z Vatikanom pa so režiserji odločili, da bodo vse te prizore brisali.

d Vnoči potrjen za načelnika oddelka. Porodniško-ginekološki oddelek splošne bolnišnice v Mariboru, ki je bil zaradi neka-

terih primerov porodne vročice dne 25. maja letos kontumiciran, je bil temeljito razkužen, očiščen, prebarvan in propleskan ter se od dne 26. junija dalje zopet sprejemajo porodniško-ginekološki primeri, ki so bolničnega zdravljenja in oskrbe potrebni. Zdrave porodnice se ne sprejemajo, ako niso podeni za to tehtni socialni razlogi pri porodnicah, ki nimajo kje roditi. Po odločbi disciplinskega sodišča pri kraljevski banški upravi v Ljubljani je šef oddelka g. primarij dr. Benčan Josip zopet vpostavljen v službo in je prevzel z dnem 24. junija posle šefa porodniško-ginekološkega oddelka.

Izjava!

Porabljaj sem Pečk in Osan, ko sem pital svinje, in sem dosegel velik uspeh. Zahvaljujem se Vsm, da ste me opozorili na preparate, in jih vsakemu priporočam. — Hinko Drobina, gostilničar, Bežan.

Zakaj tudi Vi ne poizkusite s preparati? Imeli boste povečane dohodke.

Brezplačna navodila daje:

„NAŠTEL“ d. d., Zagreb 8, poštni predal 50

d Prihovski napadalci na pokojnega akademika Dolinarja so bili najprej pripeljani v ljubljanske policijske zapore, od tam pa včasne zapore ljubljanskega okrožnega sodišča. Te dni pa so jih pod močnim orožniškim nadzorstvom odpravili iz Ljubljane v Celje, kjer jih je prevzela jetniška uprava tamošnjega okrožnega sodišča, pri katerem se bo nadaljevala sodna kazenska preiskava, kajti to sodišče je pristojno za ta slučaj, ker se je napad izvršil na ozemlju celjskega okrožnega sodišča.

d Bogato zlato ležišče so odkrili v porečju Trgoviškega Timoka. Lastnik tega zemljišča je že odstopil neki angleški skupini opcijo za izkoriščanje tega ležišča. Strokovnjaki te angleške skupine se na kraju samem preiskujejo ozemlje.

d Potrošnja umetnih gnojil je lani v Jugoslaviji narasla na 25.276 ton.

d Načrt za nove plače sodnikov. Po novem zakonskem načrtu o sodnikih bodo plače sodnikov enake plačam drugih državnih uradnikov, le da bodo imeli sodniki poseben dodatek v višini 250 din na mesec.

d Kakor v času turških navalov. Dolgo sta že bila skregana kmet Mirko Jokič in njegov sosed Vlada Kujundžič v Gvozdanskem ob reki Uni. Za vsako malenkost sta se dražila. Tako sta komaj čakala prilike, da bi se drug na drugega končno znesla. Ko je nekega dne Vlado kosil, je prišel Mirko prav tako s koso v roki

Kdo skrni državne zastave?

Kr. banska uprava je objavila te dni sledeče:

Zaradi svečanosti razvitja prapora Slomškovega prosvetnega društva v Laškem, ki se je vršila v nedeljo, dne 20. junija t. l., so prebivalci trga Laško že v soboto, dne 19. junija t. l., zvečer na svojih hišah razobesili državne zastave. Državno zastavo je na svoji hiši razobesil tudi Ivan Deželak, predsednik okrajne organizacije JEZ v Laškem.

V nedeljo, dne 20. junija t. l., rano zjutraj je žandarmerijska patrula na bregu Savinje blizu gostilne Majcen v Laškem našla krpe razrezane državne zastave. Ugotovljeno je bilo, da je bila v noči od 19. na 20. junija t. l. nekako ob 0.30 min. Deželakova državna

zastava sneta s hiše in v bližini Majcenove gostilne razrezana z nožem.

Kot osumljeni so bili takoj aretirani:

1. Kadič Stanko, ključavničarski pomočnik v Laškem;

2. Hlebec Draško, mesarski pomočnik v Laškem;

3. Vablč Andrej, lovski čuvaj v Laškem.

Osumljeni so dejanje priznali.

Vsi trije storilci so pristažli JNS.

Ta slučaj zopet jasno kaže, kakšnih grdih sredstev se v političnem boju poslužujejo naši nasprotniki. Če bi teh zločincev ne zaslišali, bi vesoljna JNS zopet križala po Belgradu, da so državno zastavo oskrnili Korošci ljudje.

od zadaj do njega. Ne da bi kaj rekel, je mahnil s koso in Vlada ubeal po vratu. Udarac je bil bil tako silovit, da je Vlado glava odletela in se je mrtev zgrudil. Morilec je bil po izvršenem dejanju tako hladnokrvn, da je krvavo koso nesel oprat v potok, nato pa se mirno vrnil domov. Orožnikom so ga izročili kmetje sami.

d Kazen za greh proti peti božji zapovedi. Te dni se je dogodil v Mariboru smrten slučaj, ki je zopet pripravil državno pravdnštvo do tega, da je posvetilo pojavu bele kuge več pažnje. V sanatoriju v Tomšičevem drevoredu je umrla 27 letna tekstilna delavka Marija Orozel. Bila je prepeljana v omenjeno zdravilišče zaradi silnih bolečin v trebuhu, ki so bile posledica plava. Državno tožilstvo je odredilo ogled trupla, ki se je vršil danes, obenem pa teče preskava, kdo je izvršil prepovedan poseg, ki je zahteval življenje mlade žene.

d Le po viteško zapreje... Ono nedeljo je bil v Litiji velik prosvetni tabor, o katerem poročamo na drugem mestu. Litjske JNSarje je silno bolega ogromna udeležba na taboru. Za m-d veličastnim sprevedom je vzklikal bivši župan g. Lajovic: »Zivijo Zivkoviči!«, pa se ljudje silni zmenili niso za to vzklikanje. Pod okriljem noči pa so znani JNSarski litjski pobalini pri mostu izruvali oba mlaja, na katerih je visela državna zastava. En mlaj z državno zastavo so srečno vrgli čez most v Savo, za drugi mlaj pa niso več imeli časa, ker so prišli k mostu potniki s kolodvora, nakar so pobalini pogumno zbežali v temno noč.

d Za vodovod v Mokronoga. Tehnični oddelek banske uprave je že 1. 1933 izdelal splošni načrt vodovoda za Mokronog in okolico, ki ga je banska uprava potrdila, pri čemer znašajo proračunski stroški okrog 1.500.000 Din. Po tem načrtu bi se oskrboval vodovod z vodo iz studencev »v Bezgovcih«, v dolini nad Oorenjo vasjo. Ti studenci imajo tudi ob izredni suši zadostno količino vode. Ker se je pa ugotovilo, da izvira severozahodno nad temi studenci pod vasjo Bačje izvir »Stara voda«, ki je nabrž v podzemski zvezi s spodnjimi izviri, je treba tako spodnji kakor tudi zgornji izvir odkopati zato, da se točno dožene mesto izvira. Nadalje bo treba ugotoviti z barvanjem ali v resnici obstoja podzemski zveza med zgornjim in spodnjimi izviri. Da bo to mogoče izvršiti, je odredil ban dr. Marko Natlačen, da občina Mokronog dobi iz banovinskega proračuna potrebni prispevek in da izvrši ta predhodna dela, ki so potrebna za pristopitev k izdelavi podrobnega načrta za vodovod.

d Ni hotel čakati na sodbo. Orožniki na Jezici so v ponedeljek aretirali 37 letnega samostnega ključavničarja Antona Srčnika, doma iz Mengša, ker je bil osumljen, da je v dveh mesecih izvršil na Posavju na raznih krajih večje vlomne tatvine. Na orožniški postaji je orožnikom priznal vse tatvine, ki so mu jih mogli dokazati. Oni ponedeljek so orožniki Srčnika prikazali v ljubljanske zapore in ga izročili jetniški upravi. Srčnik je bil odveden v samotno celico. Tu se ni vlegel na posteljo. Službujoči paznik je okoli 23.15 pogledal v celico in našel Srčnika obenelega na hladni jermen.

d Za pocenitev modre galice. Da se znizajo prevozne takse za prevoz modre galice, zahtevajo zastopniki kmetijskih in združnih organizacij. Obenem naj se znizajo trošarine in samoupravne dajatve na modro galico, ker je

VINA d'enjeka, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani.**

-negujejo kožo-polepsajo pol-

ELIDA MILO *Tavor*
Že deset let ljubljenc
vsake lepe žene

modra galica merilo za kakovost grozja. Prav tako je treba zaščititi domačo protizvodno galico s tem, da se v ta namen določi zadostna količina bakra iz borskega rudnika.

d Dve milijardi litrov mleka pridobe vsako leto v Jugoslaviji. To so ugotovili v Zagrebu na ustanovnem občnem zboru mlekarskega združenja za savsko banovino.

d Soma so ujeli v malem potoku. Velikega soma so ujeli v potoku Bednju pri Ivancu. Som je bil dolg 1.60 m, težak pa 29 kg. Za ribiča je bil plen veliko iznenadenje. Sorj je zašel iz reke v mali potoček, odkoder pa ni mogel več nazaj.

d Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovogrenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefovogrenko vodo in jo dobro prenesejo tudi pri večkratni uporabi.

Ogl. rez. 8. br. 2971/35.

d Kar 100.000 Din za violino bi bil lahko dobil pred kratkim učitelj Milutin Mihajlovič v Centi v Banatu. Pred leti je za mal denar kupil od nekih potujočih muzikantov, ki so bili v stiski za denar, violino. Violina pa je bila svoje vrste ter je dajala čist zvok. Te dni pa se je pri učitelju nepričakovano zglasil neki tujec in mu začel za violino ponujati sto tisoč. Učitelju je takoj padlo v glavo, da bi utegnila biti ta violina redkost in morda celo Stradivarijev izdelek. Tako je postal uporen in kljub mamljivim jurjem ni hotel violine prodati. Menda čaka, da bo isti gospod prišel ponovno k njemu še z večjim prgiščem tisočakov.

d Minister Krek in nadškof dr. Ujčić v Mostah. Oni ponedeljek zjutraj je obiskal leseno cerkev sv. Družine v Mostah minister dr. Miha Krek, ki si je ogledal vso ureditev, opremo ter tudi novo župnišče. Dopoldne pa je prišel obiskat cerkev belgrajskega nadškofa dr. Ujčić, kateri je lansko leto v tej cerkvi tudi pridigal. Bil je zelo vesel napredka ter si je ogledal tudi novo cerkveno hišo, ki se je o njeni ureditvi zelo pohvalno izrazil. Ob gospoda sta izrazila svojo veliko naklonjenost prizadevanju močanskega dušnega pastirja ter sta želela, da bi se kmalu uredilo dušnopastirsko vprašanje v Mostah, kjer se kažejo tako lepi sadovi.

DOPISNICE vseh vrst kakor tudi razglednice morajo biti odloj frankirane s 1 Din s znamko. Na dosezanje dopisnice treba prilepiti dopolnilno znamko za 25 par. Vsak naj pazi, da prejemniku dopisnice ne bo povzročil dvojnega stroška.

d Mihi uničujejo posevke. Poljske miši so se strašno razmnožile na jugu države v okolici Zenice in Maglaja. V teh okrajih so

množice miši vsakoleten pojav, vendar jih ljudje v takih množinah, kakor so se pojavile letos, že dolgo ne pomnijo. Posevki so skoraj vsi uničeni. Nekateri kmetje sploh ne bodo mogli nič požeti. Banska uprava je pri-skočila kmetom na pomoč, tako da je brezplačno razdelila večje množine strupa proti poljskim mišim.

d Konoplja uničuje ribe in rake. Ribe in rake zastrupljajo v pritokih Mure in Drave tisti, ki namakajo v potočkih konopljo. Medjmurje je kar prepieteno s takimi potočki bi-atre vode, ki so kot nalašč najprimernejše za gojenje raznih rib in rakov. Ko pa začno namakati konopljo, se potočki spremenijo v smrdeče mlakuže. Konoplja izloča tudi neke vrste strup, ki uničuje zarod rakov in rib.

d 120 svinj je poginilo na kugi v nekaterih vaseh pri Virovitici. Banska uprava je širjenje kužne bolezni zaustavila s cepljenjem vseh zdravih prašičev.

d Podbana dunavske banovine ozdravi. Stanje ranjenega podbana dunavske banovine Rajiča se polagoma popravlja. Strela, ki sta zadelo podbana, sta sicer nevarno ranila pljuča in jetra, vendar ni bila prebita nobena večja žila. Za morilca so pa dognali, da ni bil pri čisti pameti, saj ga stiska ni mogla tako prizadeti, da bi zgrabil za morilno orožje. Napadalec Pavlovič je imel v Belgradu dva hiši, večje posestvo in pokojnino.

d Tudi sodne počitnice so se pričele. Od 1. julija do 15. avgusta bodo trajale sodne počitnice, med katerimi bo delo po sodnih oddelkih, tako zlasti civilnih, omejeno in skrajšano. Reševale se bodo najnujše civilno-pravne zadeve tako na okrajnem kakor tudi na okrožnem sodišču. Kazenski senat na okrožnem sodišču bo tedensko redno zasedal.

d L. Pordan nasledniki, Ljubljana, Krekov trg 14, stara trgovina špecerije, nudi sveže blago po najnižjih dnevni cenah. Postrežba točna in solidna. Priporoča se Marija Zgonc, lastnica.

d Lepa reklama za Bled. Vojvoda Windsorski pride na Bled po otvoritvi golfišča (neka vrsta iger, kjer se bije krogla), ki bo dne 10. julija. Vojvoda Windsorski bo s prvim udarcem v prvem golf matchu dejansko otvoril igrišče. Tudi Angleži kažejo veliko zanimanje za prireditve. Prijavljati so se že začeli. Računajo pa, da jih bo prišlo več kakor tisoč. Golfišče je baje eno najlepših, kar jih je na evropskem kontinentu.

d Krvav maček na našem narodnem tolesu. Že dolgo časa sta žvela v Mostah pri Komendi gostilničar Kopic Janez in invalid Kern Filip v sovraštvu med seboj. Oni večer sta se pa zopet nekoliko sporekla in v Kopicu

je vzplamtelo. Zvabil ga je pred svojo gostilno, kjer se je prepil nadaljeval. Kopic je v hipu pograbil za motiko ter dvakrat z vso močjo zamahnil po Kernovi glavi. Kern je trenutno še ostal pri zavesti in odšel v vežo, Kopic pa za njim, kjer je zopet pograbil ob zidu slo-
nečo lato iz trdega lesa in nadaljeval z udri-
hanjem po Kernu. Ves s krvjo oblit se je
Kern zatekel proti vratom, ki vodijo na dvo-
rišče, kjer je na dvorišču približno 3 metre
od vrat padel na obraz in nepremično v po-
polni nezavesti obležal. Tudi to še ni bilo
zadosti Kopicu in je še nekajkrat zamahnil
po Kernu. Ko je videl, da se njegova žrtve-
le ne gane, je lato odložil in odšel, kot da se
ni nič zgodilo, po vasi. Kern je dobil hude
udarce po vsem telesu, na glavi pa ima dve
veliki rezavoči rani. Iz ene je drla kri, iz
druge pa so izstopili možgani. Težkim po-
škodbam je Kern podlegel.

d Ne prvi ne zadnji. Te dni se je začela
pred belgrajskim sodiščem razprava proti
občinskemu blagajniku Popadiču. Mož je ne-
kaj let kradel denar iz blagajne, da je vsega
skupaj odnesel okrog poldrug milijon. Poleg
Popadiča se morata zagovarjati še dva nje-
gova prijatelja s svojima ženama, ker so skri-
vali denar, ki ga je bil Popadič nakradel.
Popadič je namreč precej denarja naložil v
hranilnice, knjižnice pa dal shraniti pri svo-
jih prijateljih. Tako je k sreči občina dobila
povrnjen večji del škode.

d Pred novosadskim sodiščem je stal te
dni pravoslavni duhovnik in bivši narodni po-
slanec na listi Petra Zivkovića Gjorgje Para-
bučki, češ, da je zapeljal ženo Milana Tripko-
vića, Milico. Sodišče v Titelu je na prvi raz-
pravi obsodilo popa in Milico vsakega na 600
din denarne kazni, toda novosadsko okrožno
sodišče je kazen razveljavilo.

d V cerkev na Ježici pri Ljubljani je vlo-
mil nekdo 25. junija. Iz puščice je vzel okrog
300 din.

d 59 jurjev so ukradli svedrovci v pisar-
niških prostorih tvrde Predovič v Zagrebu.
Za vlomilci ni nobenega sledu.

d Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite
zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef-
vode.

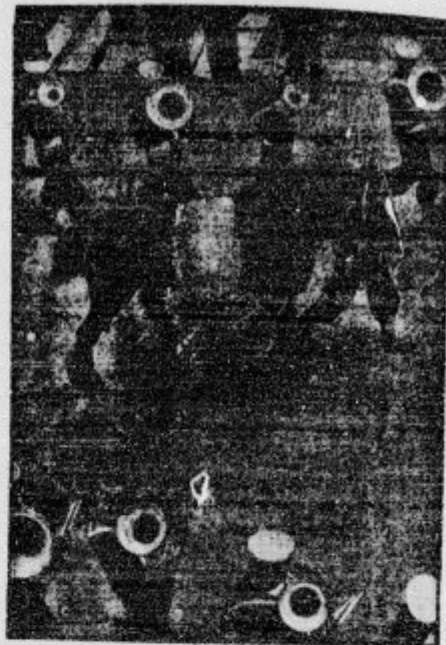
IZ DOMAČE POLITIKE

d Dvoletnice obstoja dr. Stojadinovićeve
vlade se spominjajo tudi mnogi inozemski
listi, ki na moč hvalijo dr. Stojadinovićevo
vlado in njeno uspešno delo za mir v državi
in za ugled Jugoslavije v svetu.

d Narodna skupščina v Beogradu, ki se se-
stane te dni, bo obravnavala tudi zakon o slad-
kovodnem ribarstvu, zakon o prekrških in nov
zadružni zakon. Na dnevni red pride potrditev
sporazuma med Jugoslavijo in sv. Stolico.

d Zakaj še ni sporazuma. V zadnji šte-
vilki »Otadžbine« je Dimitrij Ljotič v uvod-
niku povedal, kako gibanje »Zbor«, ki je pod
njegovim vodstvom, gleda na napore za do-
sega sporazuma in rešitev hrvatskega vpra-
šanja: »Hrvatskega vprašanja s sporazumom
ni mogoče rešiti. Ima dva dela: Tisti del, ki
sestoji iz globokih družabno-gospodarskih in
moralno-političnih izboljšanj, Jugoslavija mo-
ra dati. Ako Jugoslavija tega dela ne bi dala,
ne bi izpolnila naloge, ki jo kot država ima.
Je pa še drugi del: frankovščina, čustvo
mržnje do Jugoslavije, do vsake skupnosti s
Srbi. Tega dela pa z nobenim sporazumom
ni mogoče rešiti. — Med Davidovičem in
dr. Mačkom je velika razlika, ki ju moti, da
se ne moreta sporazumeti. G. Davidovič sma-
tra Jugoslavijo za svojo državo, g. Maček pa
smatra za svojo državo dve in pol banovine,
ostali kraji ga pa zanimajo, kakor bi
g. Davidovič »zanimala« ureditev Albanije
ali kake druge obmejne države, s katero
mora njegova država imeti politično gospo-
darske zveze. Tako torej, zato se ne moreta
sporazumeti.«

d »Pijano stanje«. Na drugem mestu po-
ročamo, kako so pristaši Jug. nac. stranke v
Laškem pri Celju sneli in raztrgali državno
zastavo. Kot zagovornik zlikovcev se je sedaj
oglasil sam dr. Kramer, ki pravi, da so ome-
njeni »trije mladeniči« pokazali pravi sad
svoje »nacionalistične« vzgoje: 1. v pijanosti,
2. ker so mislili, da trgajo »plemensko« za-
stavo. — Samo po sebi je razumljivo, da
člani tako odličnih organizacij ne bi smeli
biti nikdar toliko pijani, da ne bi ločili
državne zastave od »plemenske«. Po dejan-

Z godbo in v slovesnem sprevodu so angleški vo-
jaki spremili edinega starega konja, ki ga je
imela angleška mornarica, v konjsko hiralnico,
kjer bo živel oskrbovan do konca.

skem stanju pa je ugotovljeno, da so bili to-
liko trezni, da so drug drugemu pomagali, da
so mogli doseči zastavo, ki je za enega sa-
mega visela previsoko. Sicer bi bila pa to
kaj spretna pijanost, če bi zameglila barve
državne zastave in pokazala natančno barvo
»plemenske« zastave. Ti ljudje pa tudi vedo,
da zaradi snemanja in trganja »plemenske«
zastave še nihče ni bil kaznovan, zato bi v tem
primeru ne bilo prav nič potrebno skrivati
svoj zločin v Savinji, da bi izginil popolnoma
brez sledu. Dr. Kramerju, kateremu je to
odkritje prišlo morda ob najbolj neprilicnem
času, se je zagovor ponesrečil. Zopet se je
izkazalo, da so v dravski banovini najboljši
Jugoslovani tisti, ki se prištevajo med dobre
Slovence — prav po besedah rajnega kralja.

d Listič slavnostnega zadnjega jeen-
esarskega župana ljubljanskega se zelo jezi,
ker so pametni kranjski meščani sklenili za
ravnokar izvršene občinske volitve kompro-
mis in zmagali. Zavedne in izobražene Kranj-
čane zmerja dr. Pucovo osebno glasilo s
krajevnimi mogotci, ki se kadar kaže, spo-
razumejo med seboj in pozabijo na idejo in
načela. Tako je padla brez boja napredna
trdnjava v Kranju. — Mi pa smo prepričani,
da bo novi občinski odbor dejansko najmanj
stokrat bolj napreden, kakor je bil tedaj, ko
je vodil usodo naprednega Kranja napredni
Pirc.

d Minister Cvetkovič si je ogledal nekaj
naših socialnih ustanov. Na potu iz švicarske
Zeneve se je dne 24. t. m. socialni minister Dra-
giša Cvetkovič ustavil za nekaj ur v Ljubljani.
Najprej je obiskal bolnišnico. Minister Cvetkovič
se je posebno zanimal za nove parne kotle v
bolnišnici, ki so najno potrebni pri centralni
kurjavi ter je uprava zaradi njih prosila mini-
strstvo za potrebni kredit v znesku 1.312.000
dinarjev. Minister si je dosedanjo centralno kur-
javo ogledal ter obljubil, da bo s svoje strani
nabavo novih kotlov zelo priporočal, ker se je
prepričal, da je sedanje stanje v bolnišnici ne-
vzdržno. Iz bolnišnice se je minister Cvetkovič
odpeljal s svojim tajnikom na Okrožno urad.

Največji most na svetu so nedavno odprli v St. Francisku v Ameriki. Slika nam kaže velikanski
avtomobilski promet na novem mostu takoj ob otvoritvi.

kjer si je ogledal urad ter se zlasti zanimal za število ordinacij, za število bolnikov ter sploh za vse podrobno delo urada. Izrazil je tudi misel, da bi bilo potrebno v Ljubljani zgraditi posebno bolnišnico za nezgodne slučaje, ker bi se na ta način pospešilo zdravljenje delavcev, ki jih pri delu zalotijo nesreče. Minister Cvetkovič se je potem odpeljal še na Pokojniški zavod. Predstavniki PZ so ministra opozorili na nujno potrebo, naj bi hitro izdal uredbo o razširjenju pokojninskega zavarovanja.

d Po prijateljskem sporazumu. Razstavo slovenskih in jugoslovanskih umetnikov v Rimu je obiskal tudi italijanski zun. minister grof Ciano in pri tej priliki odkupil sliko »Odmev«, delo akademskega slikarja Mihe Maleša za 3000 lir. Grof Ciano se je nazadnje dal v družbi naših umetnikov tudi slikati ter je sliko objavil znan časopis »L'illustrazione Italiana« v svoji zadnji številki. Sploh so se v Rimu našim umetnikom pokazali kot zelo gostoljubni. Razstava bo izpolnila vsa pričakovanja.

d Nimajo preelabe »košče«. Svinjsko meso je glavna hrana prebivalstva Vojvodine. Objavljen je namreč letopis od leta 1930 do 1936. V tem času je bilo v mestih in vaseh Vojvodine zaklanih 287.750 svinj, dočim je bilo v istem času zaklanih le 169.139 kosov rogateg živine. Prvo mesto zavzema kajpak Novi Sad. 43.720 kosov živine so pojedli v teh letih.

d Mladeniši regruti! Oni, ki ste potrjeni k vojakom in imate pravico do osvoboditve, skrajšanega roka službe, čimprajšnji vstop v kader, odložitev službe v kadru, informirajte se in uredite svoje zadeve pravočasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati. — Pojasnila daje proti malenkostnemu plačilu koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Malistrova ulica 14. Za odgovor priložiti kolek ali znamko za 8 dinarjev.

d Ali gospodinja lahko zbira bogastvo! To so lahko z mirno vestjo potrdi, če se pomisli pri tem na vošto, ki tiži v dobro urejenem zalidaru perila. Ako bi se moralo gospodinjstvo vedno znova oskrbovati z novim perilom, tedaj bi bila domača blaginja kaj hitro izčrpana. Gospodinja stori zaradi tega vse kar je mogoče, da ohrani svoje perilo čim dalj časa snežnobelo in lepo. Ona dela tako, kakor se je naučila od svoje matere in stare matere, za pranje svojega perila uporablja samo dobro Schichtovo milo znamke »Jelen«.

NESREČE

d Za 50 milijonov Din škode je naredila ono nedeljo toča z neurjem v okolici Slavonskega Broda. Toča je dobesedno stolkla vse posevke, trgala strehe in pobijala šipe. V Slavonskem Brodu ni ostala nepoškodovana niti ena hiša. Vinogradi so stolčeni. Kako strašen je bil vihar, dokazuje dejstvo, da so padale kar množine dreves. Vihar jih je raval kar s koreninami.

d Huda prometna nesreča. V Ljubljani v Gradišču blizu Pezdrijeve trgovine se je pripetila prometna nesreča, katere žrtev je postala 60 letna Ivana Lenassi. Ženska je šla iz Nunske ulice na Kongresni trg, pri tem pa ni dovolj pazila na tramvaj, ki je prihajal z Vrta proti mestu. Tramvaj je žensko podrl na tla, da je obležala nezavestna. Iz bližnje trgovine Pezdriš so poklicali reševalce, ki so takoj prihitali z reševalnim avtomobilom. Reševalci so našli žensko hudo potolčeno po glavi, iz glave pa ji je lila kri. Tudi tla so bila vsa okrvavljena. Z avtomobilom so žensko prepeljali v bolnišnico.

d Hlad ga je pritisnil ob ograjo. Na Alojzjev dan se je zgodila po 8. maši v Tržiču pred larno cerkvijo huda nesreča, ki jo zahtevala

Pred noge Vam položim najboljšo, kar imam: »Eucerit«

Eucerit je krepljeno sredstvo za kožo, ki zvišuje njeno naravno odpornost. Samo Nivea vsebuje Eucerit in zato ne morete dobiti ničesar, kar bi bile »enako dobro« ali »bolje«. — Nivea zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin in daje Vaši koži hitro lepo rjavo barvo.

življenje 12-letnega Ignacija Hajovica iz Sv. Ane nad Tržičem. Fant je po opravljeni sveti maši slonel ob ograji poleg farne cerkve, ko je pripeljal mimo težak voz, natovljen s hloidi. Voz je peljal tako blizu ograje, da je eden od hloidov pritisnil fanta s tako silo ob ograjo, da mu je povzročil hude notranje poškodbe. Hajovic je padel v nezavest in tovariši ter drugi očividci so mu priskočili na pomoč in ga odnesli v kaplanijo. Na pomoč poklicani zdravnik je ugotovil močne notranje krvavitve radi poškodb, nakar so ga prevedeli z zakramenti za umirajoče. Po četrturnem trpljenju je ugasnilo mlado življenje.

d Na mestu je obležala mrtva. Dne 21. junija se je v neposredni bližini jeseniškega pokopališča pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postala 21-letna natakarija Pavla Lešnik. Očividec pripoveduje, da je od gostilne Cufer proti Jesenicam vozila s kolesom pravilno po desni strani. Pred pokopališčem pa ji je tudi po desni, torej pravilni strani, privozil nasproti Ambrožev avtomobil iz Hrušice. Nekaj metrov, predno bi se kolesarka in avto imela srečati, je dekletko iz neznanega vzroka zavozilo na levo pod avto, ki jo je podrl in je tako rekoč na mestu obležala mrtva.

d Krave in ljudi so cepili proti steklini. Steklina se je pojavila pri goveji živini v vasi Cepin blizu Zagreba. Obolelo je v kratkem času večje število goved, pa si kmetje niso bili na jasnem, kakšna bolezen je. Šele komisija treh zagrebških živinozdravnikov je ugotovila, da gre za steklino. Stekel pes, čuvaj na paši, je ugrizel eno govedo, nakar se je bolezen lotila še ostalih. Kmetje so utrpeli visoko škodo, saj jim je zbolelo 40 goved. Iz opreznosti so morali proti steklini cepiti tudi kmete.

NAROČNIKE-ZAMUDNIKE, ki še niso poravnali naročnine za leto 1937 opozarjamo, da jim bo list brezpogojno ustavljen, ako do naznanjenega dne uprava ne prejme naročnine.

d Nesrečni vrabci. V staro lipo sredi Sarajeva je oni dan udarila strela. Drevo se je razklalo na dvoje. Ko so pa ljudje prihitali, so našli pod drevesom ogromno množino vrabcev. Vrabci so se skrili pred nevihto v vejevje lipe, pa jih je strela vse pobila.

NOVI GROBOVI

d Se umirajoč bom zdihnil: Sree, glej, ves sem Troj! V Sevnici je dožrpela Obovsefa Slatner. V Tolminu je odšla po večno plačilo Marija Rejec. — Na Pobrežju pri Mariboru so pokopali Simona Ribariča, bivšega trgovca in gostilničarja na Ucu. — V Gotnji Lendavi je zapustil solzno dolino župnik g. Rudolf Bednarik. — Pri Sv. Lenartu na Štajerskem je odšel med nebeske krilatce Rupert Štupica. — Na Jezerskem je na veke zatianil oči tam bivajoči upokojeni župnik J. Drunecky. — V Kranju je mirno v Gospodu zapala 68 letna Marija Chrobath, roj. Pollak. — V Mariboru v samostanu šolskih sester je odšla po večno plačilo s. Marija Lambertina Jelinek. — Na Glincah je umrl Pavlič Avgust. — V Vopovljah pri Kranju je odšel v večnost vzoren gospodar Blaž Zavrl. — V Ljubljani so umrli: zvančnik-drž. žel. Leopold Avšič, profesor Franc Kobal, oskrbovanka zavoda »Doma slepih« v Stari Loki Minka Svetlinova, Danica Jeglič in viš. uradnik drž. žel. Ivan Korpar. Naj počivajo v miru!

Najstarejša slovenska lipa

Najstarejša slovenska lipa se nahaja sredi rožnanskega Senta Jakoba na Koroškem. V obsegu ji je okrog 10 metrov, dolžina v premeru pa dobrih 6 metrov. Nedavno je častljivo drevo, ki je najlepši okras rožnanske vasice pod Golico, ogledoval neki učenjak in ji je določil starost nad 800 let. Njeno deblo je votlo in v votlini najde prostora 15 oseb. Lipa še vsako leto čvrsto poganja.

RAZGLLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Po padcu baskovske prestolnice Bilbao so se začeli novi boji na vseh španskih bojiščih. Na severu so nacionalisti svoj glavni stan prestavili iz Vittoria v Bilbao, od koder bo vrhovno poveljstvo vodilo operacije proti Santanderu. Hkratu bo nacionalistična vojska izvršila nekaj sunkov proti Almeriji iz Malage in na

madridskih bojiščih. Smisel vseh teh bojev je v tem, da hočejo nacionalisti zaposeliti vladne čete na vseh bojiščih, da jih vlada ne bo mogla poslati na pomoč Santanderu. Francovo poveljstvo hoče najprej docela osvojiti vso pokrajino na severu in utrditi tam svojo oblast, šele potem bodo prešli na Madrid.

KATOLIŠKA CERKEV

s Sv. oče pozdravlja kongres v poljskem Poznaniu. Uradno glasilo sv. stolice »Osservatore Romano« prinaša na uvodnem mestu pastirsko pismo, ki ga je sv. oče izdal za mednarodni kongres Kristusov Kralj v Poznaniu. Pismo je naslovljeno na poljskega primasa kardinala Hlonda. Sv. oče izraža v pismu svojo radost, da je kongres usmeril vse svoje delo na to, da opozori narode sveta na nevarnosti, ki groze človeštvu od brezbožnih nauk komunizma. Nadutost tistih krogov na svetu, ki se bore proti vsemu, kar priznava Boga, je silno zrasla. Kljub temu, da je Bog vsemočen in lahko s svojo močjo ukroti upornike, je vendar potrebno, da kličemo na boj ljudi, da pomagajo z vsemi močmi pri boju za končno zmago božje stvari nad brezbožstvom. Predvsem je krščanskemu svetu danes potrebno poznanje moči, načinov in načrtov, ki jih uporabljajo Kristusovi sovražniki. Vsa pota tega sveta držijo do Kralja kraljev. — Na koncu svoje pisma želi sv. oče kongresu popoln uspeh in pošilja vsem udeležencem svoj blagoslov.

AVSTRIJA

s Ostra zaščita nerojenega življenja. Avstrijska vlada pripravlja nov zakon, katerega namen je zaščititi nerojeno življenje. Avstrijska vlada s strahom opaža strahotno padanje rojstev v državi. Zadnje čase se je s pomočjo posebnih preiskav mogla prepričati, da je temu padanju vzrok v veliki meri zločinski početje prav načrtnega uničevanja nerojenega življenja, ki ga opravljajo ponekod uprav pravcate organizacije priganjačev in priganjatic, ki so v službi zločinskih zdravnikov in babic. Novi zakon uvaja silno stroge kazni za vsako prostovoljno odpravo plodu ter zadene slehernega, ki je kolikor toliko sodeloval pri zločinu, četudi samo na željo dotične matere. Zakon izrecno našteva primere, ko sme zdravnik poseči z operacijo v razvoj življenja. Vsako izgovarjanje bo odslej nemogoče. Država pa bo dobila v roke sredstvo, da neusmiljeno udari po zločincih, ki izpodkopljuje osnove narodne rasti.

s Drobil. Kancler Schuschnigg je nedavno govoril učiteljstvu tele pomembne besede: »Ne razdora starih med mladino! Sola in njene organizacije ne smejo jemati otrok staršem, marveč morajo družinski vzgojo dopolnjevati... Mladi Avstrijec naj se vedno in dosledno navaja na to, da spoznava svojo domovino in svojo državo, iz spoznanja domovine in države se bo v njem rodil ponos, da je Avstrijec...« — V Pečnici so pokopali Uršiča, po domače Vaznikovega hlapca v Spodnjih Brovlih. —

Dne 29. junija je daroval v Pliberku novo mašo g. Matej Igerc, 4. julija pa v Železni Kapli g. Anton Kutej. — Poletne športne prireditve ob Vrbskem jezeru nameravajo posetiti windsorski vojvoda, španski kralj Alfonz in siamski cesar. — V Labodski dolini je ubila strela 6 glav živine dvema posestnikoma. — Na Macnu se je nevarno ponesrečil delavec Janez Veračnik iz Kočuhe. Zemeljski plaz je zanesl ljubeljsko cesto in jo popravila vojaština.

ITALIJA

s Dubovnika so oropali. V ponedeljek, dne 8. junija ponoči, sta dva neznana moška vdrla v župnišče v Branici na Vipavskem ter pokradla iz shramb gnjati in druge dobrine. Predržeža sta se splazila tudi v spalnico, kjer je počival g. župnik Franc Kos. Ko se je župnik ob ropotu zbudil in zavpil, da ju prepodi, ga je eden izmed tolovajev popadel za vrat. Ker se je župnik branil in še glasneje vpil, ga je drugi ropar udaril s palico po glavi, da ga je obllila kri in je padel v nezavest. Roparja sta zbežala, nesoč s seboj ves denar — 300 lir — kar ga je siromašni župnik imel.

s Veliko romanje Goričanov na Brezje. Na pobudo goriškega nadškofa mons. Margottija, se pripravljajo veliko romanje Goričanov na Brezje. Ta novica je vzbudila veliko veselje. Saj je sloveča božja pot Marije Pomagaj na Brezjah pri našem vernem ljudstvu izredno priljubljena. Po naših gorskih krajih je bila stara navada, da so novoporočenci poromali na Brezje, se priporočili Mariji za srečo in blagoslov v novem življenju. Gotovo se bodo mnogi teh romarjev z veseljem spet podali na božjo pot na Brezje. Prevz. nadškof je za to romanje ustanovil poseben odbor, ki mu predseduje sam.

NEMČIJA

s Hišna preiskava v nadškofovski palači. Vatikanski list »Osservatore Romano« poroča o protestni spomenici kölnskega kardinala nadškofa dr. Schulteja, ki jo je poslal berlinskemu notranjemu ministrstvu, ker je policija pred kratkim izvršila preiskavo v palači kölnskega nadškofovskega generalnega vikariata in odnesla vso korespondenco. Vatikansko glasilo piše: »Dne 10. junija je po nalogu berlinskega policijskega ravnatelja 40 policijskih uradnikov pod vodstvom kriminalnega komisarja Schielea zasedlo generalni vikariat kölnske nadškofovi. Policisti so vse prostore preiskali ter odnesli veliko listin. Med temi listinami so tudi pisma sv. Stolice kölnskemu kardinalu. Ker ta zaplemba krši člen 4. in 9. konkordata med sv. Stolicjo in Nemčijo, je kardinal Schulte uradno protestiral proti takemu ravnanju in

zahteva, da nemška vlada vrne omenjene listine.« — Na pet mesecev je bil obojen bavarski župnik Mauthe, ki je na prižnici dejal, da sta Rusija in Španija porušili sicer cerkve, a da je to škodo razmeroma lahko popraviti v primeri s škodo, ki jo povzroča zastrupljanje duš nemške mladine.

AMERIKA

s Razno. V Clevelandu so umrli: John Prhne iz Orehovca na Dolenjskem; Blaž Bartel iz Št. Ruperta na Dolenjskem; Arualija Rogelj iz Trbenc pri Mirni; Frank Duša iz Čagošč pri Št. Vidu pri Stični; John Pucelj iz Dečje vasi pri Trebnjem; Marija Klavzar iz Solkana pri Gorici. — V Calumet Mich je odšla v večnost 77-letna Marija Šterbanc, nekje iz Bele krajine. — V železnem rudniku, imenovanem Pioneer-rudnik v Ely Minn, se je 1300 čevljev globoko posula zemlja ter pri tem zasula dva slovenska rudarja, Johna Kovača in Tony Kramarja. V rudnik se je takoj podalo reševalno moštvo, ki dela na vse kriplje, da pride do ponesrečenih rudarjev. Rudarja sta popolnoma zasuta, kot pravi poročilo, in je težko, da bi ju dobili še živa. Oba sta pri petdesetih letih. — Med ranjenimi jeklarskimi stavkarji v South Chicago, ki so obležali v bitki s policijo v nedeljo 30. maja pred tovarno Republic Steel, je tudi osem Hrvatov in Srbov, ki so: Mike Dolič, obstreljen v levo nogo; Petar Marković, razbita lobanja; Jos. Sekelič, ranjen na glavi; George Starčević, star 65 let, ranjen v ledjih; John Jugović, rana neznana; Petar Simić, rana neznana; Ivan Granič, obstreljen v nogo; Nikola Lavrič, 11 letni deček, ki je opazoval boj in bil obstreljen v levo nogo. — Torej tudi policija v svobodni in demokratski Ameriki ne hodi okrog stavkarjev z mehki rokavicami. — V Clevelandu so pokopali 50 letnega Franka Šinkovca iz Dobrave pri Škocjanu na Dolenjskem. — Štiridesetletnico mašništva je obhajal 20. junija župnik fare sv. Jožefa v Jolietu g. John Plevnik. Na mnoga leta! — V Indianapolis Indiana je zaspala v Gospodu Marija Gačnik roj. Krefel iz Nazarjev v Savinjski dolini. — V Milwaukee Wis je preminul Math Pugel, doma nekje iz Dolenjskega. — V Brooklyn N. J. je preminul rojak Marko Stonič, doma nekje iz Primorskega. — V Buenos Airesu je bila operirana na vnetju slepiča Veronika Cankarjeva, hči jugoslovanskega poslanika dr. Izidorja Cankarja. — V Chicago Ill. je pred kratkim umrl 65 letni Anton Krapenc iz Loža. — Istotam je preminula rojakinja Margareta Verbišar. — V Milwaukee se pokopali Johna Potočarja iz Ragova pri Novem mestu.

DROBNE NOVICE

Zbirke milodarov po cerkvah je prepovedala nemška vlada.

40.000 kmetakih fantov se je udeležilo v Varšavi kongresa poljske kmetске mladine.

500.000 levov sta poklonila revežem mesto svečane večerje bolgarski kralj in kraljica (1 lev okrog 0.45 din).

Celo vrsto katoliških zasebnih šol je zaprta nemška vlada.

Pol milijona katolikov je v nemškem Berlinu. (Evangelistov 3 milijone, Židov 150.000, brez vere 600.000.)

Zastupati se je hotel mandžerski cesar, a so v zadnjem hipu namero preprečili.

Nov občinski svet 64 članov so imenovali na Dunju.

PO DOMOVINI

Prosvetni dnevi v Školji Loki

Ze je po načrtih g. prof. St. Kregarja v delu krasna kamenita žara, ki bo sprejela na grobu slovenskega Evangelista v Ljubljani posodico s prstjo z groha Krekove matere v Selcih. To prst bodo v štletih prenesli v žaro fantje Krekovega okrožja v nedeljo, dne 11. julija. Pokroviteljstvo nad to štaleto je prevzel voditelj slovenskega naroda dr. A. Korošec, ki je bil najboljši sodelavec pok. dr. Kreka, čigar 20 letnico smrti obhajamo letos. Vsak fant bo prejel v trajni spomin na ta dogodek prekrasno diplomno s podpisom g. ministra dr. Korošca.

Za 18. julij pa se vršijo kar najtemeljitejšje priprave, ko bo obhajanje 40 letnice društva in blagoslovljenega novega društvenega prapora e prosvetnim toborem po sv. inšah na Glavnem trgu. Ves dan 18. julija bo vsakdo imel v Loki različnih in lepih doživljajih. Mislite na ta dan Narodne noše, pridite!

Mogočen otroški tabor leshovške dekanije

Preteklo nedeljo si je izbrala naša mladina za svoj letni tabor božjo pot Novi Lurd pri St. Jerneju. Le 7 župnijske dekanije se je udeležilo tega shoda, pa so ljudje strmelj nad nepregledno kolono vozov, ki so okrašeni štletih proti St. Jerneju. Največ udeležencev je na ta tabor poslala župnija Leskovec, saj je imela poleg 16 natrpanih voz še avlobus otrok in odraslih. V lepem številu je prišla tudi Vel. Dolina, čemur smo se zelo žudili, ker so privozili 30 km daleč. Iz Kostanjevice so prišli kar peš, prav tako iz St. Jerneja. Z vozovi so prišli še Sv. Križ, Cerklje in Krško. In kar lepo je bilo pri Lurški Materi božji. Gospod dekan Anžič je znal ustvariti med nami pravo razpoloženje. Z navdušenno besedo nam je govoril o pravem Lurdu, o pastirici Bernardki, zlasti pa nas navdušil za Marijo in življenje po njenih vzorih. Sledilo so še pete litanije Matere božje z ljudskimi odpevi, nato pa smo šli zborovat. Prvo besedo je imel tu Izidor Podbršek iz župnije Leskovec, ki je spretno in šaljivo v verzih vodil zborovanje do konca. Nastopili so otroški zastop-

niki vseh sedmerih župnij in vsak je bil pravilno ocenjen od samozavestnega voditelja zborovanja. Veliko zanimanje in lep užitek so nam nudili otroci iz St. Jerneja z igrico »Vedež«.

Za zaključek shoda smo se zbrali zopet pri Marijini kapeli, poslušali še lepo besedo g. kaplana Cerkovnika in se poslovili od Marije s pesnjico: »Lepa si, roža Marijanc«.

Cetudi smo se pa daleč vozili in še peš hodili, je bil naš sklep, da na Novi Lurd ne bomo več pozabili!

Iz raznih krajev

Kamnik. Nam bo ostala v neizbrinem spominu četrtkova noč 13. maja, ko je padel kot žrtev zločina naš evharistični križ na Malem gradu. — Kmalu nato pa je prišel večer, zgodovinskega pomena, ko so vrhovi vse Slovenije zažareli v kresovih in proslavo 20 letnice majske deklaracije. Kot povedo drugod, so tudi v Kamniku fantje in moške zažgali v zaprskem gozdu veličasten kres. Med zažiganjem kresa se je v gozdu pojavilo tudi streljanje. Nihče ni bil ranjen ne ubit, pa tudi materijalna škoda ni bila nobena povzročena. Kuharji nasprotnega časopisja so pa že poročali v začetku junija, da se že ve, kdo je streljal in kar je glavno, da se je strelivo zažgalo z enako vžigalno vrstico v zaprskem gozdu pri kresu, kot se jo našli na Malem gradu pod križem. S tem namigavanjem se je vrgla senca suma, da so isti fantje, ki so v proslavo 20 letnice majske deklaracije streljali in zažigali kres v zaprskem gozdu — porušili tudi evharistični križ. To je lumparija prve vrste, javnost pa moramo opozoriti na sledeče: Tisto jutro po padcu evharističnega križa na Malem gradu se je iz imenovane kuhinje spustila med ljudi veat — saj tega ni storil domačin, to je izvršil neki tujec, ki je prišel s kolesom in jo po izvršitvi stentata tudi hitro odkuril. Prav tako je ista kuhinja vrgla senco sama na člane odbora kraj. org. JRZ, ki so šli nekako pol ure pred atentatom od seje domov. Naj povedo ti vsevedci, kdo je bil tisti, ko je usodno noč plezal po eteni Molega gradu in katerega je

videl nočni čuvaj tukajšnje tovarne? Za konec pa še tole primer: Evharistični križ je bil razstreljen ob pol eni ponoči, kamniški policaji so pa za to vedeli že ob 7 zjutraj. Fante pa, ki so streljali v proslavo 20 letnice majske deklaracije, so lovili že med streljanjem (zato so jih videli v strahu peti!). Sam Sherlock Holmes bi jih bli vesel!

Zagreb. Diplomiran je bil na filozofski fakulteti v Zagrebu (klasična filologija) g. Viktor Sunčič iz Kriškevece pri Ljutomeru. Ves svoj študij je bil v prvih vrstah katoliškega pokreta in se udeleževal v slov. kat. akad. društvu »Danica-Zagreb«, katero je vodil več semestrov kot njen predsednik. Odličnemu katoliškemu delavcu iskreno čestitamo!

Beričevci. Dne 20. junija se je ločila od nas in šla v večnost Mežnarjeva mati g. Marija Slabjanja roj. Kunst. Pokojnica je doživela 84 let starosti. Daleč naokrog je bila pozovana in spoštovana. 58 let je čistila in zaljšala cerkev v Beričevem. Bog ji bodi plačnik za vsa trudapolna dela v življenju!

Raka pri Krškem. Prošla nedelja je bila pri nas nedelja naših malčkov. Prvič so pristopili k obhajilni mizi. — Med nebeske križatce se je preselila Ana Tomazin, ljudskošolska učenka iz Gmajne. Večni mir! — Podružna cerkev sv. Petra je bila za žeganje okusno prenovljena. Znotraj in zunaj je na novo prebeljena. Zvonik je dobil rudeč »klobuk«, ki iznad sadnega drevja in visokih goric blišči daleč po župniji.

Prežganje pri Litiji. V nedeljo smo imeli slavnost prvega sv. obhajila. Prvikrat je pristopilo k mizi Gospodovi 35 nedolžnih srček. G. župnik je imel na prvoočuhajance krasen govor, s katerim je privabil solzo ganjotja in sleherni oko. Popoldne so bili otročiči sprejeti v Marijin vrtec. — Prošli teden je bila pogrebna sv. maša z šibero za t akademika Rduoifa Dolinarja. Sv. maše se je udeležilo precej moč in fantov, ki so glasno molili rožni venec za pok. narodnega mučenika. Moške in fantje so darovali prostovoljne prispevke v namen, da se za pokojnikom opravi še par sv. maš. — Zadnji čas se pri nas smrt kaj pridno oglašja. Za Ščinkovčevim očetom je legla v grob mlada 30 letna mati Apolonija Rojc iz Volavelj. Zapuščala poleg moža še tri otročiče. Pravkar sta se odprla zopet dva grobova in sprejela zidarskega mojstra Franca Skubic iz Ravnega brda in 92 letnega starčka Martina Jeriha. Zadnji je klub visoki starosti še brez očal čital naše časopise. Bil je verus mož. Med boleznijo je bil večkrat previden e sv. zakramenti. Njegovo živ-

RAZNO

Kakšno starost doseže ptice. Določevanje ptičje starosti ni nikakor lahko delo. Naravoslovci si pomagajo s tem, da pri trejejo na ptičje nožice obročke z vdelanim datumom njihovega rojstva. Evo nekaterih podatkov in preskusov: izmed različnih vrst s pritrjenimi obročki je žival lastavica 19 let, golob 13 let, slavček 16 let, sinica 6 let. Povprečna starost, ki jo toraj dosežejo ptice, bi se smela določiti na deset let.

Zgodovina fraka. Pred 150 leti je živel v Parizu ugleden krojač Zak Franca. Bil je nekoč povabljen na pojedino. Po nedeži ga natakhar obljibe z mastno prikuho. Takoj po pojedini bi moral krojač le drugam, v zadregi tonaj opazuje politi kos jopca. Šine mu v glavo vrtna misel, korajzhen odreže oblisti sprednji del jopca in jopci v naglici našte ter si ga pritrži z eno samim gumbom. Duševitemu mojstru so se sprva smejali, a kmalu se je njegova moda uveljavila in nova suknja je dobila po njem ime »fraka«. Prva se popije na sveta letno nad 130 milijon-

L. Ganghofer:

31

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

»Ni bil doma sinoči in tudi ne pred sinočnim.«
Zigenot je krenil k hrastom. Zlek njem je ležal Šenaver v senci drevca in se v spanju naslanjal z obrazom na roke. Ko se je zbudil, je trdno pogledal kvišku. »Ti, ribič?«

»Vstani, Šenaver, zdaj ni več čas za počitek!«
Besede so bile mišljene pač drugače, kakor jih je razumel Šenaver. »Dve noči nisem spal. Iskali smo Huceta, sirota, ki je za kozjega pastirja pri Šapbaberju. Zašel je na Vacemanov prepovedan svet in se ni več vrnil domov. Sprva smo sodili, da se je fant izgubil in smo ga iskali dve noči. A danes zjutraj, ko smo prišli domov, smo šele slišali, kaj ga je doletelo. Povedal je neki Vacemanov hlapec. Fanta so ujeli in ga zaprli v Vacemanovo pokorilnico. Na nogah so mu prerezali kite...!«

Zigenot se je jezno zasmeljal. »Boljšega začetka ne bi nikoli mogel najti za pogovor, zaradi katerega sem prišel k tebi. Gospod Vace je pridnih rok. S fantom je opravil... zdaj se je spravil nad me. Potrpi še kak dan, župan, pa pride vrsta nate!«

Prestrašen je pogledal Šenaver ribiča. »Zigenot,« je zajekčlal, »kaj hočeš s takimi besedami? In vsi dobri duhovi, kakšen si! Govori vendar, govori, kaj se je dogodilo?«

»Stopiva v hišo!« je rekel Zigenot in odšel pred Šenaverjem, ki je oklevaje sledil za njim, s plahimi očmi in zmedenim obrazom.

Popoldansko sonce je zlato obsevalo hlev in hišo, cvetje je dehtelo in pisani metulji so se spretetavali nad ograjo. Lastovce so urno žvigale sem in tja, na strehi so grullili beli golobi in včasih je kaka lastovka sedla h kratkemu počitku ter zažvrgolela tiho pesem. Sinje in svetlo se je bočil nebesni svod nad blestečimi gorskimi vrhovi, in rahli veter, ki je gibal topli zrak, je bil kakor sapica tihega miru, ki ga je dihala zemlja.

V to tišino poletne prirode je udarila kdaj pa kdaj iz hiše glasna beseda. Kazalo je, da sta pogovarjajoča se moža razburjena. Vedno glanejšje so bile njune besede. Hlapec na dvorišču je prestal z delom in poslušal, vendar ne dolgo; kakaj Zigenot se je s temnim obrazom prikazal med vrati. Šenaver je pritekel za njim in ga skušal pridržati z roko. »Ostani, ribič, ostani,« ga je prosil, »in pri vsem, kar ti je drago in sveto — te rotim, odjenjaj! Ne hodi ven k Lokijevemu kamnu!«

»Delam, kar moram!« je odvrnil Zigenot. »Storil bi bil, ako bi me tudi ne grabila, kakor zdaj, lastna stiska za vrat.«

»Odjenjaj, ribič! Zaradi tega ne bo nič boljše, samo vse slabše!«

»Boljšje ali slabše, mi ni nič mar. Vem samo enot gospod Vace mi hoče zabraniti pot k Lokijevemu kamnu... biti mora torej pot, ki drži k dobremu.«

»Stresel bo svojo jezo nate in na tvoj dom, kakor je grozil meni in mojemu fantu. Ribič, ribič, kako boš kos njemu in njegovim hlapcem?«

»To prepusti le meni! Če vzdržim ali padem, huli! se ne bom in ne hodil po ovinkih kakor ti! Kako dolgo mi bo še sijala luč, ne ve pač nihče... toda ravna naj bo moja pot do zadnjega koraka. Ne silim te! Stori po svoji volji in pazi samo, da se ne boš kecal! Mene pa

ijenje je bilo polno dela in trpljenja. Ko se je pri nas leta 1912 ustanovil mogočen Orlovski odtok, sam je od veseljem krojil in šival kroje. Kot ugodnega moža ga je ljudstvo izvolilo v občinski odbor, v katerem je deloval več let. Bog daj njemu in drugim rajnim večni pokoj!

Tarjak. Nekaj novic iz našega starega Turjaka, katere bodo gotovo zanimale ožjo in širšo domovino. Pretekli mesec smo na novo preslikali našo župno cerkev. Dela je izvršil priznani cerkveni slikar g. Železnik, kateremu se najlepše zahvaljujemo. Nadalje smo na novo uredili električno razsvetljavo, tako je sedaj v naši mali cerkvi 62 žarnic, ki so zares lep okras.

16. junija smo imeli v naši središčni cerkvi g. škofa, ki je našim malim podelil zakrament sv. birme. — Sedaj pa še ona, ki bo zanimala obiskovalce in častilce sv. Alojzija. Letos 22. junija je poteklo 344 let slavne zmage kristjanov s poveljnikom Andrejem Turjaškim proti Turkom. 27. junija je bila na gori pri Sv. Ahaciju cerkevna slovesnost h kateri se je zbralo veliko ljudi.

Iz naših društev

Škofja Loka. Tako mogočen vtis je napravila lamsko leto »Pasijonska procesija«, ki je loška posebnost iz 17. stoletja, da se je od najrazličnejših strani priložilo, naj se letos zopet predvaja. Res se bo to zgodilo v dneih 24. in 25. julija ter 31. julija in 1. avgusta zvečer ob 8 na dvorišču drž. mešč. šole, ki je kot nalešč za take prireditve. Tudi grad bo tiste dni slovesno razsvetljen. S stolpe mestne cerkve pa se bo blestel električni križ. Pred predstavo bo v mestni in staroškiki cerkvi četrt ure zvoailo kot pripravo na važno in lepo prireditev. Reprezentacijski odbor sestavljajo najvišji zastopniki tuk cerkvene, vojaške in politično-civilne oblasti. Sodelovanje vse obkroži in mesta bo tudi obiskovalce navdušilo, da bodo pri prireditvi sodelovali in sledili poteku igre z vso dušo.

Besnica. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 4. julija, izrebanje loterije, katere čisti dobiček je namenjen za zgradbo prosvetnega doma. Po izrebanju, ki bo v Zg. Besnici, bo velika vrtna veselica in prosta zabava. Sodeluje godba na pišala. Bratska prosvetna društva prisostvo, naj se v velikem številu udeležijo te prireditve in s tem podpre društva, da bo moglo čimprej zgraditi prepotrební lastni dom, ognjišče slovenske katoliške prosvete. Vabimo!

ne oviraj na mojem potu. In ta vodi k Lokijevemu kamnu!

»Zigenot! Zigenot!« je tarnal Senaver in se oklepal ribičeve roke.

»Pus me! Grem k njim! Sem moram slišati, ali se po pravici gospodarji v Gadenu. In če so, sem njihov s tešcom in življenjem. Če je zama dobro, ne sprašujem... zase že vem še za pomoč! Stresel je močne roke. »A ono vem: za druge b' odobro. Če spoznamo, da hodim po pravi poti, jih bo krenilo dvalet za menoj, za prvimi bodo šli drugi, sto jih bo prestopilo k samostanocu... in potem, gospod Vace,« ribič je dvignil post in njegove biakajoče se oči so se obrnile tja proti Falkenštajnu, »potem bomo videli, kdo si ti in tvoja zalega!«

»Rotim te, ne govori tako glasno!« je jecljal Senaver in se plaho ozrl proti hlapcu, ki je delal tam blizu. »Zrak ima ušesa v Gadenu in nese vsako besedo v Vacemanovo hišo.«

»Mar se bojiš lastnega hlapca? Župan, daleč smo prišli! Zares, dobro je zadel tisti, ki je dejal »Zvestobe malo je v dolini, zvestobe malo na planini!«. Toda nekdó, župan, nekdo mora še vendar biti, ki je v resnici zvest in močno dovolj, da pomaga v sil. In tega moram iskati. Ali ga najdem pri Lokijevem kamnu — me vem. A iskati moram, zakaj, če bi ne upal, da ga najdem — saj bi moral s lastno roko ubiti mater in svojo ljubo sestrico, da ju obvarujem pred sramoto in žalostjo, in bi moral skočiti v jezero, da bi bilo vsega konec. Ako bi brez pomoči bili predani stiski in zavisti, nezvestobi in sramoti, in ne bi bilo nad tem nikogar močnejšega, ne bi bilo vredno, da živimo le en dan.«

Senaver je strmel v ribiča in nobena beseda mu ni prišla na jezik.

Kdo je Kalderon? Španski duhovnik, največji katoliški dramatik, pisec umetniško preglednih misterijev. Za jih dolga stoletja nismo spoštovali. Zdaj pa je prišla doba, ko se bodo v zakladi dvignili iz zaprašenih knjižnih polc. V Kamniku bomo 11. julija imeli priložnost videti in slišati enega najlepših Kalderonovih misterijev »Veliki oter svetla«. Igra bo na prostem, na dvorišču franciskanskega samostana, obkraj ob 8 zvečer. Tisti, ki pridejo iz Ljubljane, se bodo lahko vrnili z avtomobisom.

Sv. Jedert mlad Laškim. Prosvetovlj. gasilska četa uprizar v soboto 3. julija ob 8 zvečer in v nedeljo 4. julija ob 3/4 pop. na prostem delavsko igro v 6 slikah: »Boštjan, iz predmestja«. Smov igre je vzeta iz življenja delovnega ljudstva po tovarnih, kjer se sleheral bori za vsakdanji kruh sebi in družini. Rešitev socialnega vprašanja je v gestu: Ljubi Boga, ljubi bližnjega! Ker je igra namenjena predvsem delovnim slojem, ter je zelo globoka, so vsi, ki sočustvujejo z delavci, iskreno vabljani.

Romanje na sv. Višarje je postalo med širšimi sloji našega ljudstva kot eno najbolj priljubljenih romanjev. Ze lega cerkve 1800 m vzd morjem je za vsakega prijatelja narave vabljiva. In kdor je došel zvečer krasen razgled ali pa zjutraj ob sončnem vzhodu občudoval venec gora, ki obdaja to gorsko romarsko cerkevico, in tega trenutka ne bo nikdar pozabil. Tudi letos bo podana možnost, da se udeležijo romanja tako društva, odseki, kakor posamezniki širom Slovenije. Odnos posebega vlaka bo iz Ljubljane 31. julija zjutraj ob pol osmih in prihod v nedeljo 1. avgusta okrog petih popoldne. Kdor se želi udeležiti, se mora prigrizati najkasneje do 16. julija Prosvetni zvezi, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, kamor naj pošlje vse podatke, t. j.: ime in priimek, rojstno leto, ime očelovo, bivalične, ako nima kakšne drž. legitimacije o sliko, naj priloži še sliko v obliki pol dopisnice. Kdor ima režijsko karto, plača 45 Din. Oai, ki vstopijo na Jesenicah 50 Din. Vsi pa uživajo polovično rožnajo, ki pridejo iz drugih postaj v Ljubljano.

NAZNANILA

V Knobleharjev zavod, novoustanovljeno ustanovništvo v Dravju pri Ljubljani, se sprejemajo dobiči, ki želé poslati duhovniki in nekoč kot misijonarji delovati v Kongregaciji misijonarjev sinov presv. Srca. Letno plačilo je tako nizko, da tudi ubožni lahko prošajo za sprejem in se posreže naj-

Bogoljub

najboljši in najlepša opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

vzornejšemu poklicu. Sprejemajo se taki, ki so napravili sprejemni izpit na katerikoli gimnaziji, in dijaki drugih gimnazijskih razredov. Ojenci bodo obiskovali škofjsko gimnazijo v Št. Vidu. Protnji za sprejem je priložiti: 1. krstni list, 2. šolski izkaz, 3. zdravniško spričevalo. Natančnejša pojasnila daje vodstvo Knobleharjevega zavoda, Dravje 148, p. Št. Vid nad Ljubljano. P. Stanko Dobóvšek, misijonar.

n Duhovna vaje za meščanske gospe bodo v Domu Device Mogočne od 10. julija zvečer do 14. julija zjutraj. Za učiteljice in uradnice pa od 15. do 19. julija. Prijavite se na: Predstojništvo Lichtenhurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg štev. 8.

DOBRO ČTIVO

k Nauk o čebelarstvu po Anton Janša priredil tretjo izdajo Francišek Rojina. Knjižica obsega 134 strani, založila jo je L. 1922 jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pričujoča knjižica je priporočljiva zlasti začetnikom, ki bodo dobili v njej vsa osnovna in splošna navodila o čebelarstvu. Tu je govor predvsem o čebelarstvu v Kranjčih. Janševi nanki še danes niso zastareli, ker so izšli iz stoletja stare prakse naših čebelarjev. Spremenil se je le način čebelarjenja in bodo zato naši v knjigi tudi starejši, napredni čebelarji marsikatero zlasto zrno, kar priča, kako velik čebelar je bil naš Janša. V prvem — teoretičnem — delu je opis čebel kot takih, o čebelarstvu, panju, prazenju matice. V drugem — praktičnem — pa različna apomladanska, početna, jesenska in zimska opravila v in okrog čebeljaka. Kot dodatek pa je napisal M. Humek kratko razpravo o Albertijev-Znidaršičevem panju (A.-Z. panju), kako čebelarimo v njem. 64 slik pojasnjuje to praktično razpravo. — Cena knjižici je Din 24.—

»Kaj me gledaš kakor tujca?« je vprašal Zigenot.

»Ker me še nikoli nisi čul tako govoriti? Povečal ti bom, odkod izvirajo te moje besede. Gnoj, župan, do stokrat že me je zanealo s trnkomo tja gor ob Ahi v Melinji log. In nemalokrat sem se oglašil pri starem Hiltišalku, in govoril je z menoj o svojem dobrem nebeškem Gospodu, ko sva posedala v soncu na klopi pred hišo. In nekoč mi je pripovedoval, kako ga je njegov dobi božji Gospod rešil iz hude stiske. Nad Zbrisanim jezerom je bil običajno bolno planšarko in ko se je vračal ob Ahi, se mu je utrjala zemlja pod nogami. Padel je v globoko tešec, divja voda ga je zgrabila, in nobene rešitve ni bilo več zanj in nobene pomoči. To veš pač sam, župan — škratje Zbrisane Abe imajo krepke roke, kadar zgrabijo.«

Senaver je prikimal. »Kogar zgrabijo škratje Zbrisane Ahe, ga ne izpuste več!«

»Hiltišalk pa, ko so ga hoteli škratje že potegniti na dno, je zaklicel v zadnjih adihljajih: »Moj dobi Gospod, ti moj Bog! Tedaj ga je voda vrgla na akalo, na katero je bila padla visoka smreka z višine. Kakor z rokami so ga ujele veje, in po drevesu je splezal Hiltišalk iz tesni kakor po lestvi. — In danes, ko sem čul hruščati kamen nad seboj, ko sem videl: zdaj ni več pomoči, kamen me ubije in z meozj roater in sestro, mojo hišo in dom in vse, glej, župan, ne vem, kako se je zgodilo, toda moja duša je zavpila kakor Hiltišalk: »Moj dobi Gospod, ti moj Bog! In kamen me ni ubil, voda me ni pogoltnila.«

Senaverjevo ustnice je spreletel truden nasmeh. »Pred kamnom si odskočil, pred vodo ti je pomagala močna odica in tvoja krepka roka.«

Zigenot je odkimal. »Zavpil sem bil v stiki, in kamor je šla moja beseda, gro tudi moja noga. Moram k Lokijevemu kamnu!«

nov hektolitrov; količina, ki bi napolnila celo jezero. Najbolj avdulentni pivci piva so Nemci. Samo v Nemčiji ga istočije letno do 40 milijonov hektolitrov. Za njimi pridejo Angliji s 36 milijoni, nato Belgiji, Francozi in Čehi. V splošnem pa se opaža, da naradajo prodaja piva v prilog vnu, ki si torej osvaja prvi stari ugled.

Srečal otok. Ameriški učenjak Marzon Johnson priobčuje v neki reviji daljši popis nekaterih otokov v velikih ameriških jezerih. V tako evanem Rudolfovem jezeru je odkril otok, ki mu ni para na svetu. Na njem živi posebno afriško plemo, ki razum svojega otoka ne pozna nič sveta. Nikdar še ni kdo iz tega plemena pokušil zgraditi ladjo in priti z otoka na v daljši vidni breg. Amerikanece je narval zanimivi otok »otok sreče«.

Moderni ameriški bereči. Ameriška policija poročna zanimivosti, da je je Zedinjenih državah okoli 25.000 berečev, ki imajo vsak svoj avto. Oskrbijo si jih na takozvanih popkopalističnih za avtomobile, kjer zbirajo napačadorvane dele in jih sestav-

Vidov dan

Osemindvajseti junij je posvečen spominu Vidovega dne, tistega nesrečnega Vidovega dne, na katerega je ogromna turška vojska premagala na Kosovem polju srbsko vojsko in si s tem osvojila prosto pot za prodiranje v Evropo in v naše slovenske kraje.

Ko so pred približno 550 leti Turki začeli svoj pohod v Evropo, so se v obrambo krščanske kulture dvignili kot prvi Srbi in Bolgari. Bolgari so bili v najkrajšem času poraženi, kljub hrabrim in obupnim bojem pri Odrinu in Plovidvu. Zdelo se je, da se morebiti Srbom posreči, česar Bolgari niso zmogli. Srbsko carstvo je bilo tedaj najmočnejše na Balkanu. V severnem delu srbske države je tedaj vladal car Lazar. Njegova vlada je bila nepretrgana vrsta obupnih bojev proti turški premoči. Tedanji turški sultan Murat se je posebno trudil, da obvlada vojno cesto, ki je že iz časa Rimljanov vodila iz Sredca preko Niša k reki Moravi in proti Belgradu. Leta 1382 se je Murat polastil mesta Sredca in štiri leta pozneje je po težkih bojih zavzel Niš. Sedaj je bila Muratu odprta pot v sredino srbske države. Car Lazar je v tem težavnem položaju sklenil zvezo s svojim sosedom, bosenskim kraljem Štefanom Tvrdhom. Z njegovo pomočjo je leta 1387 pri Pločniku turško vojsko tako silno porazil, da je komaj petina Turkov ostala živih.

Turki so se hoteli za ta poraz maščevati in so zbrali precejšnjo vojsko skupaj. Na Kosovem polju se je vnela tridnevna strašna bitka, ki v svetovni zgodovini skoraj nima primere. Srbska vojska je bila poražena, car Lazar ubit in Srbija izbrisala iz vrst neodvisnih evropskih držav.

Bil je to žalosten, najbolj žalosten dan v srbski zgodovini. Kljub vsej grozoti pa je bil

ta dan začetek vstajenja vseh slovanskih narodov na Balkanu.

Spomin na ta dan je dvigal narodno zavest, jo krepil, in usposobil srbski narod, da se je pozneje otresel vseh tujih jarmov in postal svoboden in samostojen.

Malo je narodov v Evropi, ki bi bili za svoj obstoj, za svojo obrambo in napredek toliko žrtvovali, kakor južni Slovani. Največjo žrtev so doprinesli Srbi in Bolgari, veliko žrtev pa smo doprinesli tudi mi Slovenci, ki sicer nimamo svojega Vidovega dne in Kosovega polja, imamo pa za seboj tisočletno borbo z Nemci, z grajščaki, imamo Matijo Gubca, imamo Gosposvetsko polje, imamo Primorje in Korotan itd.

Slovenci smo bili naseljeni od Čehov na severu do furlanske ravani na jugu, pa od Tirolov na zapadu globoko v panonsko dolino na izstopu. In danes?

Prav za prav smo Slovenci in deloma tudi Hrvatje doživljali isto usodo, kot naši bratje Srbi in Bolgari. Dočim so morali Srbi braniti svoje zemlje in reševati svoj narod z mečem v roki na bojnem polju in se boriti proti neprijatelju, ki je poznal le surovo silo, brezprimerno lakavost in podkupovanje izdajic z zlatom, pa je nas stiskalo tujerodno plemstvo po tlačanstvu in nam onemogočalo svobodni gospodarski razmah, pa so nas tuji vladarji in oblastniki sistematično odujevali narodnemu jeziku in negi naše rodne kulture.

Južni bratje Srbi in Bolgari so bili živa meja, ki je odbijala od naših poljan naval barske poplave z juga, mi pa smo z vztrajnostjo tihega a učinkovitega notranjega odpora branili germanski pot na jug s severa in zapada.

Za to smo doprinesli ogromne žrtve. Slovenski rod se je skrtil na poldrug milijon duš,

pomadžarjena je Panonija, ponemčen Korotan, pod Italijo je pol milijona naših aorjakov, ki so jih morali Jugoslovani žrtvovati Evropi za svoje osvobojenje in zedinjenje. V Carigrad so bili gnani nešteti naši otroci, naša kri je rdečila taborska obzidja, naši možje so zdihovali pod jarmom grajščakov in valpetov.

Matija Gubec je bil kronan z žarečo krono, da doseže pravico slovenskega rodu do svojega majbnega koščka zemlje. In koliko krivic so nam prizadeli nemški gospodarji, to ve vsak.

Toda naše trpljenje ni bilo brez sadov, naš odpor je bila kovačnica, v kateri so se izkovali značaji, prosvetitelji naroda, njegovi voditelji in učenci, ki so nas povedli v boljšo bodočnost in bodo povedli v boljšo bodočnost še neosvobojene brate.

Neznaten otok v sredi tujega morja smo, na točki, kjer se sekajo veliki narodi, vendar nas vse to ni uničilo, ni pogoitnilo, ni raznarodilo. Kdor to pomisli, mora priznati, da je sila naše narodne odpornosti delala čudeže.

Teža se spominjamo na Vidov dan, kakor se spominjamo slavni borb naših bratov za križ sveti in svobodo zlato, za krščansko kulturo in državno neodvisnost. Obenem pa se na ta dan dvigajo naše molitve in želje k nebu, da bi jugoslovanski rodovi znali svojo svobodo ohraniti in braniti, napredovati po medsebojni slogi, po bratskem sporazumu in vzajemnosti s širokogrudno strpnostjo.

Kakor je Vidov dan spomin prošlega dela, tako nam pomeni neprestano nalogo za bodočnost: vedno se moramo pripravljati za borbo proti vsem zunanjim in notranjim sovražnikom. Na to borbo moramo biti vedno pripravljeni. Kajti še nas čakajo Vidovi dnevi, še nas čakajo borbe z mnogimi zunanjimi sovražniki. Toda še prej bo treba premagati vse notranje sovražnike, ki motijo mirno in srečno sožitje naših državljanov, in ti sovražniki so: korist-

ljajo v nove vozove, s katerimi lahko preberajo več detel

Kobilice delajo južno-francoskim vinogradnikom velike preglavice, ker se pojavljajo domale vsako leto in požrejo vse zelenje. Čim se pojavijo, se je doslej običajno zbrala vaa vas v vinogradih ter s hruscem in krikom iskala odgnati škodljivce. V zadnjem času pa se poslužujejo velikih ojačevalcev glasu, s pomočjo katerih tudi manjše številne ljudi povzročijo ropot, ki odžene požrešne žuželke.

Kamele so hoteli leta 1833 udomačiti v ameriški državi Texas. Tedanji vojni tajnik Jefferson Davis jih je v ta namen naročil 75 iz Egipta in nekaj posebnih turških paznikov. Nekaj let so kamele dobro vršile svojo nalogo pri ekspedicijah čez puščave in puščave v Texasu, New Mexico in v Arizoni, toda tekom pomembnejših civilnih vojn so reje kamele v Ameriki spustili.

Napak jo je razumel. Delo prihiti k očetu: »Oče, zunaj prepava mož in prosil, da bi mu pomagal.« — Oče: »Povej mu, da ne znam peti.«

Vidim, ne daš se pogovoriti. Pa pojdi! Župan je težko dihnil. »Strpno, ribič!«

»Ne utegnem več potpeti. Mudi se mi.« Zigenot je segel šenaverju v roko in kreuil proti lesi, dočim je kmet s skrbjo v obeh gledal za njim.

Lesk popoldanskega sonca je že rdečkasto požareval, ko je prišel Zigenot v Lokijev les. Odmevajoči udarci sekire so mu kazali pot. Ko je stopal med drevjem, je slišal klicati svoje ime, in skozi lomeče se vejevje je pridiral prednj jezdec. Bil je Otloh, Vacemanov najmlajši. Ustavil je prhajočega konja. »Kam, ribič!«

Zigenot je temno pogledal dečka na konju. »Kaj ti tebi mar? Umakni se mi s poti!«

»Obrni se, tu ni poti!«

»Pot je povsod, kamor le je iti volja.«

»V imenu mojega očeta: vrni se, tu je prepovedan gozd!«

»O tem nič ne vem. In tvoji oči naj prepoveduje svojim hlapcem — jaz sem svobodnjak in nisem pod oblastjo tvojega očeta.«

Temna rdečica jeze je zalila Otlohov obraz. »Brzdaj svoj jezik, ribič! Ali pa misliš, da smeš biti predren z menoj, ker sem najmlajši? Ne vdajaj se prevaram!«

Zigenotu so nabrekli žile na sencih. »Se enkrat: umakni se mi s poti!«

»Se enkrat: tu ni poti zate!« je zavpil Otloh. »In pokazal ti bom, da velja moja beseda toliko ko očetova!« Videč, da je prijel ribič za meč, se je z vreščecim glasom porogal. »Pusti drugič orožje doma! Kmet in vitez, to ne gre v eno! Modre lise boš dobil po mečih od orožja. Ali pa hočeš prebadati z njim postvri? Ali kopati črve za svoj trnek? Drugače ne vem, čemu bi ti rabilo železo!«

»Vpračaj svojega brata Heninka, ako te muči radovednost! Dovolj besedi! Umakni se, ti pravim, ali pa si

utrem pot sam!« Zigenot je stopil naprej in z dvignjeno roko poplašil konja, da se je prhajoč vzpel.

Z jezno kletvico je zadržal Otloh umikajočemu se konju bodico v lakotnico in potegnil lovski nož iz tulca. »Čakaj, ribič, zeprem ti pot!« A udariti ni več utegnil. Blikovito je bil Zigenot z eno roko zgrabil jezdec na prsih in objel z drugo zapestje njegove oborožene roke. Otloh je zastokal, in že ga je dvignila pest iz sedla. In medtem, ko je sproščeni konj zdirjal po gozdu, je posadil Zigenot dečka v travo, mu izvil nož iz roke in s silnim sunkom zasadi rezilo v drevesno deblo.

»Zdaj teči za svojim konjem, Otloh, da ga zopet zasedeš! Peš bi bilo do doma predaleč za tvoje kratke noge.« S temi besedami se je Zigenot obrnil in se napolnil dalje po gozdu, proti Lokijevemu kamnu. Trepetaje od srda je skočil Otloh kvišku in skusil izdreti nož, toda rezilo je tičalo v deblo ko priraslo; kolneč je vklek in trgal; tedaj je jeklo počilo in Otloh se je opotekel nazaj, z ostankom orožja v roki.

»Ribič, to mi boš plačal!«

Zigenot je grozeče besede še slišal; toda ne da bi se ozrl, je nadaljeval svojo pot. Blize in bliže se je razlegal odmev sekir, zamokli trušč padajočih dreves, hroščanje lomečih se vej in glasni klici, s katerimi so dvigali hlapci bruzo. Izpod dreves je stopil ven v sončno luč, ki je bila razlita čez goličavo. Uzrl je stajajočih konj, ute hlapcev in kurišče, od katerega je hitel brat Vampo z ročko, da bi prinesel vode iz potoka. Videl je oba šotora in rastočo brunasto hišo; nad moža visoko so se že dvigali leseni skladi kloštra in cerkvice, ki je s svojimi vstajajočimi stenami oklepala ajdovski kamen, tako da je iz napolzgozelega krasta narejeni križ moel čez zadnja bruna samo še s prečnico.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Bridkosti našega kmeta

Te dni je močna skupina slovenskih kmečkih ljudi, ki so dokončali kmetijske šole in so organizirani v »Zvezi absolventov kmet. šol«, potovala po Srbiji in proučevala tamšnje razmere. V Srbiji so si kmetje ustanovili svojo organizacijo, ki se imenuje »Agrarna misel in ki ima prilično iste naloge, kakor naša »Kmetiška zveza«. Na pozdravnem večeru, ki ga je v Belgradu priredila »Agrarna misel« tovarišem iz Slovenije, je imel predsednik dr. M. Nedeljkovič, ki je tudi glavni direktor Poštne hranilnice lep govor, v katerem je poudaril pomen slovenskega združništva in delo slovenskega kmeta tako lepo, kakor doslej nismo bili vajeni. Žal nam prostor ne dopušča, da bi našli cel govor, prinašamo le en odatek, iz katerega razvidimo, da g. predsednik

»Agrarne misel« dobro pozna težave našega kmeta, ki je vreden in potreben boljše nege in skrbi, kot jo je imel doslej. Tako je pravi:

Predvsem imamo mi, izključno poljedelška država, premalo zemlje za obdelavo — komaj 30% vse naše državne površine je orna zemlja, 23% vsega so travniki, pašniki, in močvirja, 500.000 ha obsegajo sadovnjaki in vinogradi — skupno 14 milijonov ha. 30% zemlje obsegajo gozdovi, ostanek 18% pa je neplodno zemljišče. Če odštejemo zemljišče pod vodo, stepe, solno zemljo in klimatično neugodno ležeča zemljišča, zatem državna in velika posestva, potem ostane za vaško prebivalstvo le premalo plodne zemlje; cele tri četrtine naših vaških gospodarstev ima orne zemlje pod 3 ha, celih 95% našega kmeta pa moramo šteti med vrste malih ljudi, ki imajo v svojih rokah malo manj kot polovico (40%) vse obdelane zemlje v naši državi in komaj 5% moremo šteti v vrste srednjih in velikih posestnikov. Pomanjkanje obdelane zemlje in

malih posestev pri ogromni večini naših kmetov učinkuje na nas porazno kot prvo kruto dejstvo, ko začnemo proučevati razmere v našem poljedelstvu. Če k temu prištejemo še močni naraščaj našega prebivalstva vobče (200.000 ljudi letno), zlasti pa vaškega prebivalstva (150.000 ljudi letno), postaja pomanjkanje obdelanega zemljišča še hujše. Pričela se je cepitev posesti, imamo zelo mnogo vaških gospodarstev do 1 ha zemlje; mnogo posestev z 1—2 in kvečjemu do 3 ha, imamo še 25% kmetških družin, ki sploh nimajo svojo zemljo, temveč žive kot dninarji, najemniki, hiapci in sezonski delavci na tujih posestvih ali od drugih izrednih zaslužkov. Zaradi razmnožitve prebivalstva (3 milijone nas je več, kakor na dan zedinjenja leta 1918) je postalo vprašanje pomanjkanja zemlje prvo vprašanje našega poljedelstva vsega našega naroda.

Ze sedaj smo zaradi tega pomanjkanja zemlje država kmetških revežev, država malih kmetških posestev. Za časa velike krize je mali kmet izgubil svojo živino — prodajal je prvo, da si ohrani svoj obstoj, plača davke in poravnava druge svoje obveznosti. Izguba živine ima danes težke posledice za donosnost zemlje na malih gospodarstvih (slabše oranje in slabše gnojenje) in pa pri padanju postranskih dohodkov teh malih gospodarstev pri živinorejstvu in perutninarstvu.

Naš mali kmet v porazni meri trpi pomanjkanje delovnega orodja: plugov, bran, motik, slamoreznic, mlatilnic, voz itd.). Zaradi vsega tega je kmetško delo manj produktivno.

Zmanjšanju donosnosti se je pridružila še težka mora padanja cen kmetškim pridelkom, dalje veliki državni, banovinski in mestni davki, ki jih trpi kmet.

Pod vplivom teh velikih nepravil je naš mali kmet — in to je 90% naše vasi — utonil

lovstvo, klečeplastvo, hinavstvo in neznačajnost.

Vsak Vidov dan naj bo korak bližje na poti čim trdnješe medsebojne vzajemnosti južnih Slovanov, vsak Vidov dan naj nas spomni vseh žrtev, vse krvi, tudi one, prelite v svetovni vojni, ki je bila prelita za svobodo, za lastno in samostojno državo, ki smo jo dosegli v Jugoslaviji.

Vidov dan je praznik spomina in praznik opomina. Spominja nas na žrtve, opominja nas na delo. Vidov dan pa je tudi praznik vere, upanja in ljubezni: vere v naš narod, vere v

pravičnost, upanje v boljšo bodočnost tudi še za neosvojenega brata.

In praznik ljubezni — kar hočem še posebej poudarjati, — ljubezni do naše nam drage domovine, do Jugoslavije. Jugoslavije smatramo za svoj dom, pa naj sije solnce, pa naj bo neurje v njej, Jugoslavija je za nas predragocena posest. Za njo vse naše tvorne sile, da bi bilo vsaka njenka državljanom sploh in slovenskemu narodu posebej čim najboljše življenje v njej.

V tem znamenju naj živi v vseh nas vidovdanaka misel vedno in povsod.

W. Hrnčič — I. O.:

Pravljice

Možje so se hrabro branili, toda roparji, ki jih je bilo več kot štiristo, so jih obsuli od vseh strani, jih oddaleč mnogo pobili, potem pa napadli s sulicami. V tem strašnem trenutku se je domislil Said, ki se je vedno med prvimi hrabro bojeval, svoje piščalke; naglo jo je potegnil izza pasu, nastavljal na usta, pihnil in — bolestan je je zopet izpustil, kajti tudi najjantjšega glasni ni dala od sebe. Popadla ga je divja jeza, ker je bil tako kruto razočaran, pomeril je in ustrelil v prvi Arabca, ki se je odlikoval po svojih krasnih obleki; omahnil je in padel s konja.

»Alah, kaj ste napravili, mladeniče!« vzklikne stari ob njegovi strani. »Zdaj je po nas.« In tako se je zdelo tudi v resnici; komaj so namreč roparji videli moža pasti, so zagnali strašen krik in tako divje navalili, da je bila mala peščica še neranjenih mož kmalu razpršena. V trenutku se je videl Said obdanega od petih in šestih roparjev. Sukal je svojo sulico tako spretno, da se mu ni upal nihče približati, nasopled se je eden izmed njih ustavljal, položil puščico na lok, meril in ravno hotel puščico izpustiti, ko mu je drugi pomignil. Mladi mož se je pripravil na nov napad, toda preden se je zavedel, mu je eden izmed Arabcev že vrgel zanko čez glavo; trudil se je na vse kriplje, da bi vrv raztrgal, vendar je bilo vse zastonj, zanka se je zatezala vedno trdneje in trdneje in Said je bil ujet.

Karavana je bila slednjič deloma popolnoma uničena deloma zajeta in Arabci, ki niso pripadali vsi enemu plemenu, so si zdaj razdelili ujetnike in

plen in nato odrinili, en del proti jugu, drugi proti vzhodu. Poleg Saida so jezdili štirje oboroženi možje, ki so ga pogosto z divjim gnevom pogledovali in preklinjali; opazil je, da je moral biti mož, ki ga je usmrtil, odlična osebnost, morda celo princ. Sužnost, ki se mu je obetala, je bila še hujša kakor smrt, zato je na tihem sam sebe blagoval, da si je nakopal na glavo srd vse tope, zakaj bil je pripravljen, da ga bodo v taborišču usmrtili. Oboroženci so pazili na vse njegove kretnje in kolikorkrat se je ozrl, so mu grozili s kopji; enkrat pa, ko se je enemu izmed Arabcev konj spotaknil, se je hitro ozrl in ves vesel zagledal starca, svojega sopotnika, o katerem je bil že mislil, da je mrtev.

Slednjič so se prikazala v daljavi drevesa in šotori; ko so se približali, jim je privrel cel roj otrok in žensk nasproti, toda komaj so spregovorili nekaj besed z roparji, so strašno zatulili: vseh oči so se obrnile na Saida, dvigali so roke proti njemu in ga preklinjali. »Tale,« so vpili, »je ubil velikega Almanzorja, najhrabrejšega izmed vseh mož; umreti mora, njegovo meso pa bomo dali pustinjaškim šakalom v plen.« Potem so udri proti Saidu s krepelci, grudami prsti in kar jim je bilo sicer pri roki, tako strašno, da so morali sami roparji vmes poseči. »Proč otročaji, proč ženske!« so vrklknili in razganjali množico s sulicami; on je ubil velikega Almanzorja v boju in mora umreti, a ne od ženske roke, ampak od meča junakov.

Ko so prišli med šotori na odprt prostor, so se ustavili; jeticke so povezali po dva in dva skupaj, spravili plen v šotore, Saida pa so posamič zvezali in peljali v velik šotor. Tam je sedel star, krasno obločen mož, čigar resni, ponosni obraz je kazal, da

RAZNO

Zelazno opako so začeli izdelovati na Angliki in v Ameriki. Opaka je iz litega železa, ima doleca isto obliko kot sicer običajna, je pa v notranjosti votla. Njena prednost je, da ji vremenške nepravilike ne škodujejo in da je razmeroma cenejša od navadne opake. Kosi pa so nekoliko težji. Buje je kritje s njo lažje, tudi se da poljubno pobarvati, kar zna nje se tekmo s doseganje opako izdatno pospešiti. Razlika bi bila pač ta, da bi izdelovanje opake iz litega železa zamoglo oditi samo velike tovarne, čečim bi izgubila je udomačena obrt manjših podjetnikov.

Čudoviti tiskarski stroj. Marsikdo se bo gotovo že spomnil, kako je bilo takrat, ko so se vse časopise tiskali na roko in seveda tudi tako stavili črke. Danes po veliki večini ni več tako, vsaj v tiskarnah ne, kjer se tiskajo dnevniki. Tehnika je tudi tu toliko napredovala, da je marsikateri ročni stavec izgubil delo, ker ga je bolj hitro in točno začel opravljati stroj. Stroj, ki jih

v velikih in težkih dolgovich, ki ga do konca izpavajo in proletarizirajo.

Tako zvane »škarje« cen še dalje otežujejo položaj kmeta.

Zastoj v novem kreditiranju vasi vodi te male eksistence v obupen položaj brez izhoda.

Zdravstvene razmere in zdravstvena služba v naši vasi je najslabša v vsej Evropi. Veterinarska služba je prav tako šibka, zaradi česar zelo trpi živinoreja.

Prosvetne in kulturne razmere na vasi prav tako ne odgovarjajo potrebam našega ljudstva. Zato je naše ljudstvo na vasi padlo v težka duševna razočaranja ter je nevarnost, da podleže raznim razrodnim socialnim in političnim vplivom.

Če se razmere v poljedelstvu ne izboljšajo, ne moremo mirno gledati našo narodno in državno bodočnost, v bodočnost naše kulture in politične ureditve.

Vasi moramo posvetiti največjo pozornost. Moramo povečati površino obdelanega zemljišča in izvesti notranjo kolonizacijo; izvesti moramo dela pri obrambi pred povodnjem, izuševati moramo močvirja in napeljevati vodo na suha in peščena zemljišča; kmetom moramo dati živine, orodja, izbranega semena in sadnih sadik; moramo poskrbeti za potrebni kmetijski pouk v vseh prosvetnih ustanovah; moramo mu ugoditi cenam in dolgoročni kredit; moramo podpirati njegove zadržne ustanove in združenja. V znamenje splošne narodne in državne pozornosti se mora dvigniti proračun poljedelskega ministristva in pa poljedelski proračuni banovin na prvo mesto v skupnem sklopu naših javnih financ. Bremena, ki teže poljedelstvu, zlasti mestne trošarine, se morajo znižati. Graditi se morajo vaške ceste. Da dvignemo cene poljedelskim pridelkom, mora država zgraditi čim večje število skladišč in silosov,

kjer bi se pridelki spravljali in čistili; država mora dati prednost za vnovčevanje pridelkov, tako da mali kmet ne bo takoj po žetvi prisiljen prodati svoje pridelke po najnižji ceni. Zivinozdravniška služba se mora razširiti in poceniti. Zdravju vasi se mora posvetiti vsa pozornost. Obdavičev vsega našega narodnega gospodarstva se mora dovesti v skladu s njeno produktivnostjo, zlasti pa v tem, da postanemo zmeru v svoji naglici za čimprejšnje izenačenje s stopnjo bogatih držav. Moramo razumeti ter se spriznati s tem, da smo revna država, v kateri tvorijo jedro siromašen kmet ter da je bolj plemenita za nas dolžnost, da skrbimo za obstoje in blagostanje tega jedra našega ljudstva in naše države, kakor pa da dirkamo za nedosegljivimi cilji, narod pa spustimo v prepade socialne, grotne in kulturne bede ter propasti.

Kaj bomo delali

Poljedelstvo: Treba se je pripraviti za žetev, dobro očistiti in pregledati vse stroje, zlasti mlatiline. Ječmen je že precej zrel, ponekod so ga tudi že poželi. V splošnem pa bo letos žetev v sredi dežavnega in hladnega vremena nekoliko pozna; zlasti velja to za rž in pšenico. Priporoča se okopati fižol, koruzo in druge okopavine še v tretjič, da zatremo plevel, kateri se zaradi dežja tako močno širi. Na koruznih poljih bo treba kmalu pregledati vso koruzo in še pred cvetenjem potrgati vse moške cvete na onih rastlinah, ki so bolj ali pa manj; s tem bomo preprečili, da prah z manjvrednih rastlin ne bo oplojeval dobrih rastlin.

Travnstvo: Letošnja košnja je precej težavna in se bo precej zavlekla, ako ne nastopi kmalu trajno lepo vreme. Sušenje sena je za enkrat zelo težavno. Seno, ki ga npr. nastane pere dež, izgubi zelo veliko na svoji vrednosti. Da se izognejo tem neprijetnim posledicam, se poslužujejo nekateri za sušenje sena kozolcev; ker pa pridelujemo precejšnje količine sena, nam ne nudijo tudi kozolci zadosti prostora. V prvi vrsti padejo v poštev za sušenje detelje. Zato se moramo posluževati tudi drugih sušilnih naprav, kot n. pr. ostrvi. V hribovitih predelih,

kjer je mnogo padavin, uporabljajo ostrvi stalno za sušenje sena; v takih deževnih letih pa, kot je letošnje, bi bila uporaba ostrvi priporočljiva in umestna tudi v nižinskih legah. V dobi deževnega vremena so ostrvi zelo dober pripomoček za pripravljane suhe krme; ako sušimo seno na ostrveh, znatno zmanjšamo škodo, ki bi jo nam sicer povzročilo deževno vreme. Najbolj priporočljivi so ostrvi napravimo iz mladih emrekovih debel; iz teh napravimo približno 2 do 4 metre dolge droge. Na teh pustimo stranske veje, katere prikrajšamo 15 do 25 cm dolžine. Na ostrvi obesimo še zeleno ali pa nekoliko ovenelo travo; paziti moramo, da trava ni mokra, pa tudi ne rosna. Na travniku postavimo ostrvi v vrstah, in sicer v primerini oddaljenosti eno od druge. Skidanje trave na ostrvi se vrši od epodaj navzgor, in sicer tako, da na ostrvi dobro in trdno visi in da deževnica iz vsega površja lahko odteka, kakor s strehe. Največja prednost ostrvi obstoji v tem, da sušimo na njih seno lahko tudi ob neugodnem vremenu. Te priprave pa imajo tudi to prednost, da ni treba sena obračati; tako si torej prihranimo mnogo časa in dela, pa tudi trava ne izgubi veliko hranilnih snovi, ker drobni lističi detelje in drugih zelišč, ki so najbolj redilni ne odpadejo.

Če seno ni popolnoma suho in ga spravljamo na skedenj ali pa v podstrešje, je dobro ga nekoliko presoliti, da se ne kvari. Na 100 kg sena rabimo 1 kg živinske soli. Zlagati ga moramo naravno, da se ne ugreje ali pa vmanje. Ako pa je bilo seno v redi posušeno in popolnoma suho tudi spravljeno pod streho, potem se ni bati, da bi se prekomerno razgelo.

Zivinoreja: Zivini ne pokladajmo svežega sena; dastravno ga rada uživa. Ko spravimo seno domov začne vreti; ta pojav traja približno 6 do 8 tednov in vpliva ugodno na lečnost sena. Pri tem pa se tudi ugreje. Po končanem vrenju se popolnoma ohladi in šele tedaj je prikladno za krmljenje. Če se prevrelo seno škoduje zdravju živine in povzroča razne bolezni. Če je že kdo prišel krmiti zivini sveže seno, potem naj meša med njega mnogo starega sena in slame. — Najbolje je pa počakati, da je vrenje končano.

Kmetje!

Vaša stanovska organizacija je
Kmečka zveza!

je tehnika izumila za tiskarne, so menda najbolj popolni od vseh. Kako se skoraj neverjetno šli, da so v neki londonski tiskarni dobili zadnje čase takšen stroj, ki more hitreje tiskati, kakor pa strelja najbolj moderna strojnica v angleški vojski. Takšna strojnica more oddati v eni uri 30.000 strel, to se pravi, 500 v eni minuti, dočim more najnovejši tiskarski stroj tiskati v eni uri 30.000 strokov časopisa, ali 830 v eni minuti. Ni čuda, da so spisal tako bombardirajo na vse strani.

Čebela ozdravi hromega. V Barju v spodnji Italiji se je pred kratkim zgodilo tole nenavadno zdraviljenje: Star hrom pot je sedel ob odprtem oknu. Nenadno pa je od nekod priletel čebelni roj ter se zaletel naravnost v hromega starčka ter ga močno opikal. Čebele so se vedle tako hudo zdelo, da so ga morali dati v bolnišnico, kjer so mu zdravilki komaj rešili življenje. Ko se je naslednje pozdravil, se je pokazalo, da je hromost začela ponehavati in je naslednje docela izgnila. Za primer, ki je sicer ne-

je poglavar te tolpe. Može, ki so vodili Saída, so stopili žalostni in s povešeno glavo predenj. »Tuljenje žensk mi razodeva, kaj se je zgodilo,« je dejal veličastni mož in pogledal roparje po vrsti; »Vaši obrazi mi potrjujejo — Almanzor je padel!«

»Almanzor je padel,« so odgovorili može, »a tukaj, Selim, gospodar puščave, stoji njegov marilec in mi smo ti ga privedli, da ga sodiš. Kakšne smrti naj umrje? Ali naj oddaleč streljamo nanj s puščicami, ali naj ga zapodimo skozi ulico sulice, ali žellš, da ga obesimo ali s konji raztrgamo?«

»Kdo si?« vpraša Selim in mrko gleda jetnika, ki je na smrt pripravljen, toda pogumno stal pred njim.

Said odgovori na njegovo vprašanje kratke in odkrite.

»Ali si mojega sina zahrbtno umoril? Ali si ga prebodel odzadaj s sulico ali puščico?«

»Ne, gospod,« odvrne Said. »Usmrtil sem ga v odkritem boju pri napadu na naše vrste odpredaj, ker je bil pobil pred mojimi očmi že osam mojih tovarišev.«

»Ali je tako, kakor je rekel?« vpraša Selim može, ki so ga bili ujeli.

»Tako je, gospod, Almanzorja je ubil v odkritem boju,« se oglasi eden izmed Arabcev.

»Po tem takim je storil samo to, kar bi bili mi sami storili,« povzame Selim; »s sovražnikom, ki mu je hotel ugrabiti prostost in življenje, se je bojeval in ga ubil; takoj mu odvzemite vezile!«

Može ga strme gledajo in le obnavljaje se in z nevoljo izvrše povelje. »Torej naj morilec tvojega sina, hrabrega Almanzorja, ne umrje?« vpraša eden

izmed njih in gleda divje na Saída. »Zakaj ga nismo rajši takoj pobili!«

»Ne bo umrl,« vzklikne Selim, »vzamem ga celo v svoj lastni šotor, sprejemem ga kot pripadajoči mi delež plena, moj služabnik naj bo!«

Said ni vedel, kako bi se starcu zahvalil. Može pa so mrmraje zapustili šotor in ko so ženskam in otrokom, ki so se bili zunaj zbrali in čakali Saídove usmrtitve, sporočili sklep starega Selima, so zagnali vsi strašen krik, vpili in tulili, da bodo oni Almanzorjevo smrt maščevali nad njegovim morilcem, ker noče njegov lastni oče izvršiti krvno osvelo.

Ostali ujetniki so bili razdeljeni med tolpo; nekateri so izpustili, da bi zbrali odkupnino za bogatejše, druge pa so poslali k žredam kot pastirje in marsikdo, ki mu je poprej streglo deset sužnjev, je moral zdaj opravljati najnižje posle v tem taborišču. Saída tega ni bilo treba. Ali mu je pridobilo naklonjenost starega Selima njegovo pogumno, junaško vedenje ali skrivnostni čar dobrotne vile? Edo bi mogel to povedati, vendar Said je živel v njegovem šotoru bolj kot sip nego kot služabnik. Ta nerazumljiva naklonjenost starega moža pa mu je nakopala sovraštvo ostalih služabnikov. Povsod je naletel samo na sovražne poglede in če je šel sam skozi taborišče, so mu od vseh strani donele na ušesa psovke in kletve, nekoličkrat so letele celo puščice tik mimo njegovih prsi; veljale so brez dvoma njemu in le skrivnostnemu varstvu piščalke, ki jo je še vedno nosil pri sebi, je pripisoval, da ga niso zadele. Pogosto se je pritoževal pri Selimu zaradi teh napadov na njegovo življenje, toda zastoj je ta skušal iztakniti zavratne morilce, kajti vsa tolpa se je bila menda avelala

Razglas

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu

se prične novo šolsko leto v začetku novembra. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj.

Vsi učenci stanejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se priidni, dovolj nadarjeni otroci kmetijskih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji.

Letnoročno pisane prošnje za letno ali pa zimsko šolo, kolkovane z banovinskimi kolkom za 10 Din je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najpozneje pa do 15. septembra. V prošnji je brez-pogojno navesti točen naslov in pošto. Prošnji je priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o нравnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjavo staršev odnosno varuha (banovin. kolek za 4 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha (banovinski kolek 4 Din) za one, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.

Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni: absolventi dveh ali več razredov mešč. šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniku zavoda.

Celotna oskrbina znaša do nadaljnjega mesečno 300 Din. Vendar pa dovoljuje kr. banška uprava potrebnim znanjem po njih premoženjskih in družinskih razmerah, tako da se giblje oskrbina povsem med 25 do 300 Din mesečno, kar se plačuje mesečno naprej. Prosilci za omejenno znižanje morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov za snavedbo družinskih in gospodarskih razmer.

V vsako hišo Domoljuba!

proti temu tujcu, ki je užival toliko naklonjenost poglavarjevo. Tedaj mu nekoga dne Selim reče: »Upal sem, da mi boš morda nadomestil sina, ki je padel po tvoji roki. Ne ti ne jaz nisva kriva, da so to ni moglo zgoditi; vsi so proti tebi in jaz sam te ne morem nič več varovati; in če te skrivaj umore, kaj pomaga tebi ali meni kaznovati krivce? Ko se torej može vrnejo s pohoda, jim porečem, da mi je tvoj oče poslal odkupnino in ukazal bom, da te nekoliko zvestih mož spremi skozi puščavo.«

»Ali pa morem komu zaupati razen tebi?« vpraša Said osupel. »Ali me ne bodo med potjo ubili?«

»Pred tem te bo varovala prisega, ki mi jo bodo morali prisesti in ki je ni še nikoli nihče prelomil,« odvrne Selim mirno. »Čez nekaj dni so se može vrnili v taborišče in Selim je izpolnil svojo obljubo. Poudaril je mladeniču orožje, obleko in konja, zbral svoje bojovníke in določil petorico, ki naj bi Saída spremljala; prisesti so morali strašno prisego, da ga ne bodo ubili. Nato ga je odpustil s solzami v očeh.«

Petorica mož je jezдила mrko in molče s Saidom skozi puščavo; mladenič je videl, kako neradi ga spremljajo, in zelo ga je skrbelo, ker sta bila med njimi dva udeležena onega boja, v katerem je Almanzorja usmrtil. Ko so bili že osem ur na potu, je Sai čul, kako so med seboj šepetali, in opazil, da so njih pogledi postali še bolj mrki, kakor so bili poprej. Napel je ušesa in slišal, da so se pogovarjali v jeziku, ki ga je govorila le ta tolpa in vedno le pri tajnih ali nevarnih podjetjih. Selim, ki je mladega moža nameraval za vedno obdržati v svojem šotoru, se je marsikatere uro trudil, da bi ga naučil teh skrivnostnih besed; toda nič veselega ni izvedel.

P I S A N O P O L J E

Kakor otroke bodo cepili drevesa

Kalifornijski sadjarji v Ameriki slovijo, da so med najmodernejšimi. Svoječasno smo že poročali, da so iznašli poseben način vlaganja sadja, ki ohranja sadje sveže na tri leta. V novejšem času delajo sadjarji poizkuse z vbrizgavanjem neke jedke tekočine v mlada sadna debla. Vbrizgavanje ima za posledico, da se sadni škodljivci, v kolikor so živalskega izvora, dreves ne dotaknejo. Sadje pa ostane užitno in neškodljivo.

Italijanski časopisi ob doletnici dr. Stojadinovičeve vlade

Kakor znano, slovenski liberalni pritlikavci ravnih barv ne priznajo v svoji slepi strankarski zagrizenosti sedanji dr. Stojadinovičevi vladi sploh nobenih zaslug za državo. Naj zato napišemo, kar pravi o dr. Stojadinoviču in njegovi vladi tržaški časopis »Piccolo«. Tam čitamo med drugim tudi sledeče:

»Dr. Stojadinovič je s podporo sposobnih sodrznikov pospešil gospodarski napredek države. Zastavil je vso silo za oživljenje gospodarstva. Dr. Stojadinovič se zavzema za koncentracijo večjih bank in drugih gospodarskih ustanov, gradi velika javna dela, zagotavlja na zakonski osnovi delavcem minimalne plače, večja hkratu socialno zaščito delavcev, izpopolnjuje železniško omrežje in druga prometna sredstva, ustvarja temelje za nadaljnjo industrializacijo države, ozirajoč se posebno na izrabo jugoslovanskih rudniških zakladov. Sklenil je ugodne trgovinske pogodbe s 26

državami, na osnovi preferencialnih tarif omogočil izvoz jugoslovanskih kmetijskih pridelkov, našel je nova velika tržišča in ozdravil državne finance. Po sedmih pasivnih letnih bilancah zunanje trgovine je Jugoslavija v dveh letih, odkar vodi njeno vlado dr. Stojadinovič, dosegla prebitke v znesku 1522 milj. din. Poleg teh znamenitih uspehov na področju notranje in gospodarske politike je dr. Stojadinovič dosegel tudi največje uspehe s svojim delom za ojačenje in utrditev mednarodnega položaja Jugoslavije ter njenega ugleda po vsem svetu. Tudi na tem polju se pozna njegova močna osebnost.

Tudi narodne dame tihotapijo

Zadnje čase so portale oblasti pozorne na številne prekupčevalce s svilo, ki so dajali blago po izredno nizki ceni. Upravičeno so sumile, da gre za blago, ki je vtihotapljeno iz Italije. Zaradi tega so posvečale pozornost, da bi zajele kakoga od teh prodajalcev. Te dni se je to posrečilo v Mariboru. Z ljubljanskim vlakom se je pripeljal v Maribor potnik, ki je s svojo veliko prtljago vzbudil pozornost carinskega tajnega policista v vlaku. V Mariboru je detektiv tega potnika — nekoga Ivana Stefanca ustavil ter ga odpeljal v carinarnico k pregledu. Ta se je res izplačal, ker so našli v potni košari in nahrbtniku 60 kg najfinejše svile. Bilo je to deloma blago v balah, deloma pa svila za prevleko damskih dežnikov. Stefanec je sprva tajil vsako krivdo ter zatrjeval, da je svilo kupil pri ugodni priložnosti na neki dražbi, sedaj pa jo namerava prodati v Mariboru. Ker pa le ni mogel povedati, od katere države svila izvira, je po dolgem oklevanju priznal.

»Tukaj je tisti kraj,« spregovoril eden izmed njih; »tukaj smo napadli karavano in tukaj je padel najhbrabrejši mož po dečkovi roki.«

»Veter je zabrisal sledove njegovega konja,« nadaljuje drugi, »toda jaz jih nisem pozabil.«

»In nam v sramoto naj še živi in naj bo prost ta, ki je roko nanj položil? Kdaj se je še slišalo, da ni oče maščeval smrti svojega edinega sina? Toda Selim se stara in postaja otročji.«

»In če oče ni storil,« povzame četrti, »imajo prijatelji dolžnost, da maščujejo padlega prijatelja. Tu na tem mestu bi ga morali posekati. Tako vелеva pravo in šega od najstarejših časov.«

»Toda starcu smo prisegli,« vzklikne peti, »ne smemo ga umoriti, prisega ne smemo prelomiti.«

»Res je,« pritrde drugi, »prisegli smo in morilec odide prost iz rok svojih sovražnikov.«

»Počakajte,« vzklikne eden izmed njih, ki je med vsemi najbolj mrko gledal. »Stari Selim je modra glava, vendar ne tako, kakor se misli o njem; ali smo mu prisegli, da spravimo tega dečaka sem ali tja? Ne, prisesti smo mu morali samo, da mu ne vzamemo življenja in to mu tudi podarimo. Toda žgoče sence in ostrí šakalovi zobje bodo prevzeli našo osvelo. Tu na tem mestu ga pustimo na tleh zvezanega.« Tako je govoril ropar, toda že nekaj minut je bil Said na vse pripravljen in ko je oni še govorili zadnje besede, je naglo konja zaokrenil, ga s krepkim udarcem pognal v dir in zletel kot ptič čez ravan.

navaden, pa je zdravnikom manstveno umiljiv, ker je velika količina čebelnega strupa ohromelost odpravila.

Zastava iz ženskih let Japonska vojna mornarica je nedavno sprejela od ženskih organizacij državne častno zastavo. Zastava je posebnost zase, ker je izdelana izključno iz mo iz las. Osem sto japonskih žena in deklet je žrtvovalo zanjo svoje lase, ki so jih potem sbletili, pobarvali in na roko stkali v zastavo. Zastava je belo-rdeča in nosi japonski znak vzhajajočega sonca. Odslej bo krasila admiralsko ladjo japonskega brodograja.

Kislo zelje je slovenska jed. Zelje najrazličnejših vrst so poznali že Grki in Rimljani in ga čislali kot najboljše sočivo. Ostalo je dobra jed v vsem srednjem veku. Kdor je jedel zelje, je veljal za nepremagljivega junaka. Pomagljivo zelje je zaslovelo kislo zelje, katero so zanesli v Evrono Slovani. Še danes so Slovani pravi mojstri v pripravljanju tovrstnega sočiva.

V Arabiji pridelujejo sir iz mleka kamele in kobile.

V vsako hišo „Domoljuba“!

SANATORIUM - EMONA

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3028

Dr. Frane Dergane
daljinski zdravnik
Ordinanca: 11.-1.

Janez in Mica sta se imela strašno rada, le premalo denarja sta imela, da bi se bila vzela. Mica je dobila službo v mestu in Janez jo je prišel v nedeljo obiskat. Šla sta na sprehod in seveda bi jo bil rad objel, v mestu je povsod polno ljudi. Janezu pa se je posvetilo, peljal jo je na kolodvor in pred odhodom vsakega vlaka sta se objela, kot bi kateri izmed njiju odpotoval. Zeleznikar, ki ju je opazoval je pristopil ter dejal: »Pa bi šla rajše pred kolodvor, tam tramvaj vozi vsake tri minute.«

Med kupuje OROSLAV DOLENEC, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

Profesor prirodoslovja je nabral neko novo vrsto gob ter naročil svoji ženi, naj jih skuhaja in poje. Naslednje jutro jo je vprašal, če je dobro spala. »Zvrstno,« je odvrnila žena. »In ti ni bilo slabo ponoči, nobenih bolečin?« »Prav nobenih.« »Živjole! je zavpil profesor, našel sem novo vrsto gob, ki ni strupena.«

Vrednostne papirje vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10
Telefon 37-52

Francin je ošteval novega blapca, ker je zaljal.

»Ura budiika ni zvonila,« se je ta opravičeval. »Da, da, to sem ti pozabil povedati,« se je spomnil Francin, »budiiki res včasih zastane zvonilo, a to nič ne de, kar potresi jo nekoliko. Če torej jutri zjutraj ob pol petih ne bo zvonila, pa jo sam sproži.«

Gospa: »Iz vaših izpričevai je razvidno, da este bili tekom leta v šestih službah.«
Kuharica: »No, vidite, to je ravno dokaz, kako se povedo trgajo zame.«

Paznik kaznilnice ob eni ponoči skozi linico: »Ali še ne spite?«
»Se ne,« je odvrnil vlomilec, »tako nenavadno se mi zdi, da sem sredi noči v postelji.«

BRINJE prvovrstno blago po znižani ceni, dokler se na zalogi, dobite pri tvrdki **FRAN POGACNIK d. s. o. z., LJUBLJANA** Tyrševa (Dunajska) cesta št. 88. — Javna skladišča

Abstinenčni govornik se je razvnel: »Poglejte mene, danes sem predstojnik urada. Pred tremi leti sta bila dva pred menoj, eden je bil odpuščen zaradi pijanosti, drugi pa je dobil daljšo zaporno kazen, ker je postal zločinec po vplivu alkohola. Sedaj pa vas vprašam, kaj je bilo, kar mi je pripomoglo na sedanje visoko mesto?«

Eden iz ozadja dvorane: »Pijača.«

Sake gobe, rdečo deteljo, ajdo in repno seme kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 3

»Veličanstvo,« je odgovoril kralja ljudožreec njegov kuhar, »eden izmed rešencev potopljenega parnika je milijonar.«

»Skuhaj ga za moje žene, zame bi bil predrag,« je odvrnil kralj.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v »Domoljubu!«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali druge poslovne stvari obratki pomočnikov ali valencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Kovača za samostojno delo, neoženjenega, iščem. Anton Kozjek, Zgornje Duple 27, pošta Križe pri Trzinu.

Vajenca za sedlarsko in vozno ličarsko obrt iščem. Jagodic Jože, Klanec 24, p. Kranj.

Mnogo cenije in boljše si nabavite vse vrste oblek in perila pri Presker, Sv. Petra c. 14

Hiša z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje je na prodaj, event. tudi na hranilne knjižice v Lincovem pri Sadovnici. Vprašati pri Gospodarski zvezi v Ljubljani.

Konjsko oprema za teško in lahko vožnjo, ter par tovornih vozov se ugodno prodaja. Kular, Ljubljana, Erjavčeva cesta 9.

Blapca za kmetijsko delo sprejemam tako; Zg. Šiška 29.

Posestvo ob državni cesti, blizu Mirne peči in postaje, z lepim gozdom, vinogradom, 22 mornikov posestva — vse v dobrem stanju, prodam. Oglasite se v Biški vasi št. 15, pošta Mirna peč.

Šivilna stroja šivata naprej in nazaj, imata 16letno jamstvo. — Pogreeljiv 2100, drugi 1900 Din — naprodaj. Gradaška 8.

Vsled nabave električnega motorja prodam malo rabljeni **genel in mlatilnico** Fajfar Anton, Orehek št. 8 pri Kranju.

Posestvo srednje veliko, kupim. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na upravo Domoljuba pod »Posestvo« 10425.

Bolesna večja partija koles novih in malo rabljenih, prvovrstnih znamk, po neverjetno nizkih cenah naprodaj pri »Promet« — (nasproti križanske cerkve).

Hiša in njivo prodam v Gor. Jablanci Matija Mahkovec, Reka, p. Litija.

Blapca za kmečka delo sprejemam — Jože Avsec, Zgor. Kašelj 22, D. M. v Polju.

Prodava hišo sredi Vrhnike, obstoječo iz 4 sob, pritlikin in z lepim sadnim vrtnom ter zelenjadnim vrtnom. Cena 80.000 Din. Poizve se ob potoku št. 2, Vrhnika.

Singer-Pfaff skoraj novi šivalni stroji, pogreeljivi in drugi, v veliki izbiri, poceni naprodaj pri »Promet« (nasproti križanske cerkve).

Zdravilna zelišča arnika cvetje, lipovo cvetje, bezgovo cvetje, podleskovo seme, šelmijevovo lubje itd., kupujem v vsakih množinah in plačam najvišje dnevne cene. Pošljite ponudbe z vzorci na Ed. Pišler, Vrhnika — Dravska banovina.

Hiše s posestvom prodam v št. Jerneju na Dolenjškem. Grabner Andrej, Razdrto, p. št. Jernej.

Škot se je z avtom pripeljal do reke, čez katero so most popravljali, mesto tega pa je bilo treba plačati za prevoz avtomobila 8 dinarjev. »Koliko časa pa boste most še popravljali?« je vprašal ondotnega delovodje. »Tri do štiri dni,« je ta odvrnil. »Bom pa raje tu počakal,« je dejal mirno Škot, samo da mu ni bilo treba šteti denarcev.

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje **vnovčim** najkulantneje po najvišji ceni tako v gotovini.

Al. Planinšek - Ljubljana
Beethovnova ul. 14./I. Telefon 35-10.

»Ta slika, ki jo vidite tu, predstavlja solarni zahod. Moja hčerka je študirala slikarstvo v inozemstvu.«

»A, tako, potem razumem, kajti, v naših krajih takšnega solnčnega zahoda še nisem videl.«

BOLEČINE V NOGAH ZBADANJE V ŽULJIH

V tej mlečni kopeli boste takoj našli olajšanje
Oksigen — velik žudotvorec

Pešč Saltrat Rodella enostavno raztopite v topli vodi. Pazite, kako spuščate oblake majhnih mehurčkov oksigena. Najhujše bolečine v nogah in gležnjih prenehajo, ko pomozite v to mlečno kopel noge. Če so noge vnete, rdeče ali če srbijo, vse to takoj preneha kakor v neko magijo. Ozeblina in odrgnena mesta zacelijo. Ta oksigenirana voda prodre do samih korenin tudi najtrdovalnejših kolutov. Kmalu jih boste lahko odstranili s prstom. Oseklane izginejo. Ceviči Vas ne tlačijo več, hoja vam bo v veliko zadovoljstvo. — kakor da bi imeli peruti na nogah. Saltrat Rodell predpisujejo zdravniki. Prodajajo ga in farmacije zanj lekarnarij.

Nekdo je baharil v družbi o svojih polovanjih po Afriki? »Nekoga dne sem bil gost zamorskega poglavarja, katerega hčere so prvič videli belega človeka.«

Na koncu mize je nekdo zastokal: »Uboge hčere.«

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENEK«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!